Hayat

SAYI: 34 21 AĞUSTOS 1959
125 KURUŞ

Bu sayıda :

Ortadaki tablo
MOHAÇ ZAFERİ

HİTLER'İN MEÇHUL SEVGİLİSİ

BİR MEYDANIN HİKÂYESİ

Beyazıt Meydanının 75 senelik tarihçesi

Her yaşın sevgilisi

Nuh'un ANKARA MAKARNASI

ANKARA MAKARNASI

Ankara Makarna Un ve İrmik Fabrikaları
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İst. Tel : 22 10 72 Ankara Tel : 12395

Parker Quink

Bulmaca MÜSABAKASI-NI

İLÂNCILIK

BEKLEYİNİZ!

YAZI MAKİNELERİ
ve
MUHTELİF ZENGİN HEDİYELER

Adayar GLİKOZU

Bütün tatlılarda inkılâptır
Broşür isteyiniz

Tel. 22 34 81 — İstanbul

Cazibeli bir tene malik olmak için cild bakımına ehemiyet veriniz.

NECİPBEY kremleri

cildinizi besler ve güzelleştirir.

Gündüzleri yağsız
Geceleri yağlı

Necipbey

Kremlerini kullanınız

Hayat

LUCIANA PALUZZI
(Fotoğraf : A. Rank)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 150
SAYI : 34 CİLT : II 1959

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLÂNLAR :
Türk Basın Birliği Resmî ilânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Hizmetçilik ettiği eve gelin gidecek olan Norveçli bir bakkalın kızı Anne Marie Rasmussen, nişanlısı Petrol Kıralı ve New York Valisi Rockefeller'in oğlu Steve'le birlikte.

Hizmetçilikten Milyarder Eşliğine

KIZ bir bakkal kızı, erkek ise bir Rockefeller'di. Ama kızın altın gibi sarı saçları, Norveç fiyortlarının renginde tatlı, mavi gözleri vardı. Adı Anne Marie Rasmussen'di. Bir, iki sene evvel oğlanın evinde; daha doğrusu New York Valisi olan Nelson Rockefeller'in Manhattan'daki evinde hizmetçilik ediyordu. Evin 23 yaşındaki genç oğlu Steve Rockefeller daha o zamandan bu Norveçli güzele bayılıyordu. Ona göre 200 milyon insan içinde kendine eş olabilecek tek kadın Anne Marie idi. Bu 200 milyon insana bedel kızı seven gencin de hissesine düşecek olan miras, garip bir tesadüf eseri, gene 200 milyon dolâr tutuyordu.

Askerlik hizmeti biter bitmez, Steve bir tayyareye atlıyarak soluğu Oslo'da aldı. Anne meydanda onu bekliyordu. İlk işleri bir motosiklet satın almak oldu. Sevgilisini motosikletin arkasına bindiren Steve, Norveç kıyılarından güneye doğru yola koyuldu.

Kırmızı damlı, beyaz badanalı evleriyle karakteristik bir Norveç sahil kasabası olan Sogne'ye geldikleri zaman kızın annesi ve babası ikisini sevinçle bağırlarına bastılar. Bu şirin balıkçı kasabasının 180 kilometre kadar gerisindeki tepeler üzerinde kütüklerden yapılmış küçük bir eve, kızın ailesi yanına muvakkaten yerleştiler. Rockefeller ailesinin evlenmelerine razı olduğu yolundaki haberi bu evde aldılar.

Anne'ın mektep arkadaşlarından birinin ağzından kaçırdığına göre, Anne düğün alışverişlerine başlamış ve kasaba rahibinden de izdivaç müsaadesi almış bile. Son alışverişinde bir hayli dantel satın aldığı ve gelinliğini bizzat kendisinin dikmek istediği söylenmektedir. Nişanlanmış oldukları haberi Steve'in ailesinin kulağına geldiği zaman, babası:

— Marie'yi hepimiz öteden beri severiz, Steve'in oraya gittiğine ben şahsan memnun oldum. Verecekleri karar bizim de makbulümüzdür, demiştir.

Aileye bir seneden fazla hizmet etmiş bulunması dolayısiyle aşina oldukları bir çehreyi, bu defa gelin sıfatiyle muhitlerine tanıtmak, serbest düşünceli milyarderle mütevazı karısına hiç zor gelmiyecek gibi görünüyor.

Zaten 1957 senesinde Anne, Rockefeller'lerden ayrılırken, Steve'in annesi ona verdiği tavsiye mektubunda «gayet dürüst, itimada şayan ve çok sevimli bir kızdır» diye yazmıştı.

Halen 21 yaşında bulunan Anne ile Steve'in nikâhları, ağustos ortalarında Kristiansands civarındaki Sogne kasabasının 300 senelik eski kilisesinde kıyılacaktır. Bu suretle Anne, bir zaman hizmetçilik ettiği evin gelini ve 200 milyon dolârlık bir mirasın müstakbel vârisinin de karısı olacaktır.

İstanbulda yapılan 1959 uluslararası güzellik müsabakası birincisi Yunan güzeli Pari Leventis.

BAR BAŞINDA — (Soldan sağa) İsrail, İzlanda, Holânda, Danimarka, Yunanistan ve Türkiye güzelleri Moda'daki evin barında görülmektedirler.

GÜZELLER EĞLENİYOR

Milletlerarası güzellik müsabakasına katılmak üzere ağustos başında İstanbula gelen Avrupalı güzeller, şehrimizin tanınmış iş adamlarından birinin Moda'daki evinde verdiği kokteylde çocuklar gibi eğlendiler...

Solda, Fransa güzeli çocuk bahçesini görünce çocukluğunu hatırladı. Hayat objektifi bu pozu kaçırmıyor. Sağda, Danimarka güzeli piyanodaki arkadaşını coşturmak için kastanyetleri takmış, Şark dansözlerini taklide çalışıyor.

Modadaki evde bir çocuk bahçesi de var. Misafirler, partinin verildiği terasta bulunan bu bahçeden Marmarayı kuş bakışı seyrettiler. Bilhassa Yunan güzeli (ortada) yanında Türk güzeli olduğu halde buradan ayrılamadı.

FOTOĞRAFLAR : İNAL TENGİZMAN

LONDRA MUHABİRİMİZ EDİBE DOLU BİLDİRİYOR :

İngiliz Sarayın

AYNI GÜNDE DOĞDULAR

Resimde görülen çocuklarını Kıraliçe Elizabeth'le aynı günde doğuran Sussexli Olive Tettersell, şimdi de üçüncü çocuğuna hâmile bulunuyor.

- **102 yıldan beri İngilterede ilk defa bir hükümdar çocuk bekliyor.**
- **Saray terzileri Kıraliçenin hâmilelik elbisesini hazırlamak için seferber edildi.**
- **Prens Charles doğduğu gün güney İngilterede bir kadın bir erkek çocuk dünyaya getirmişti. Prenses Anne doğduğu gün aynı kadın bir kız çocuk doğurdu. Kadın gene hâmile. Acaba aynı tesadüf bu defa da olacak mı? İngiltere merak içinde.**

da Doğum Hazırlığı

7 ağustos cuma... «Kıraliçenin gelecek yılın başında bir çocuğu olacak.» B.B.C. Radyosu öğle yayınında Londradan bu haberi bütün dünyaya resmen yayarken, gazeteler de bu müjdeye aynı saatte katıldılar. Baş sahifelerinde, Kıraliçenin resmi ile birlikte bu haberi iri puntolarla, birbirleriyle yarışırcasına halka duyurdular.

Kıraliçenin Kanadayı son ziyareti esnasında rahatsızlanışı, bilhassa Fransız basınında geniş yer kaplamıştı. Bu haberin, onun çocuğu olacak şeklinde tefsiri ve yayınlanışı, burada İngiliz gazeteleri tarafından tekzip edilmişti. Çünkü Kıraliçe başlamış olduğu turu, Kanada Başvekilinin ısrarına rağmen, milyonlarca insanı hayal kırıklığına uğratmamak için yarıda bırakmak istemiyordu. Diğer bir sebep de, o zaman, Kıraliçenin kendisinden ve kocasından uzakta bulunan iki çocuğuna bu müjdeyi bizzat vermek istemesiydi. Netekim Prens Charles ve Prenses Anne, bu haberi bizzat annelerinden öğrendiler. Prenses sonu gelmiyen sualler sorarken, Prens Charles annesini sadece öpmekle yetinmişti.

102 yıldan beri ilk defa.

Bu, İngiltere Kıraliyet Ailesinde son 102 yıldan beri ilk defa görülen bir olaydır. Kıraliçe Victoria tahta çıktıktan sonra, 20 yaşında iken evlenmiş ve dokuz çocuğu olmuştu. Bu çocukların sonuncusu Prenses Beatrice 14 nisan 1857 de dünyaya gelmişti. II. Elizabeth'in çocukları Prens Charles ve Prenses Anne 1948 ve 1950 de, henüz o taht vârisi Prenses iken doğmuşlardı. Beklenen üçüncü bebek ise, Kıraliçe Victoria gibi, hükümdar olan bir kıraliçenin çocuğu olacak.

İptal edilen program.

1948 de Gal Dükü Prens Charles'ın doğumundan 5 ay evvel, 1950 de de Prenses Anne'ın doğumundan 4 ay evvel bütün programını iptal eden Prenses Elizabeth, bu sefer Kıraliçe olarak, daha evvel vazifesinin icap ettirdiği işleri iptal etti ve çocuğuna hazırlanmak için Sandringham'a gitti. Müstemleke ziyaretleri gibi, bu yıl Parlâmentonun açılışına da gitmiyecek, açış nutkunu Meclis Başkanı okuyacak. Hattâ bu yüzden, muhtemelen ekimde yapılması beklenen umumi seçimlerin, 1951 de babası VI. George'un hasta olması dolayısiyle geri bırakılışı gibi, yine seçim tarihinde bir değişiklik olacak.

Taht sırası.

Prens Philip'in ve halkın yüzde doksanının erkek olmasını ümit ettikleri bebeğin, ikiz olması ihtimali üzerinde bile duruluyor. İki kız kardeşten biri olan Kıraliçe ve dört kızdan sonra bir erkek olan Prens Philip'in Alman kızkardeşlerinin ikiz çocuk doğurmuş olmaları bu ihtimali ortaya çıkarıyor.

Erkek olursa Albert veya James, kız olursa Victoria veya Mary isimlerinden birinin verilmesi düşünülen bebek, taht vârisleri sırasında da bir değişiklik yapacaktır. Eğer o, erkek olursa, Prens Charles'dan sonra York Dükü unvanı ile ikinci sırayı, kız olursa Prenses Anne'dan sonra üçüncü sırayı alacak ki, her ikisi de teyzeleri Prenses Margaret'i tahttan bir kere daha uzaklaştıracaktır.

Yeni elbiseler.

Kıraliyet Ailesinin meşhur terzileri Norman Hartnell ve Harry Amies'in Kanada turuna çıkarken Kıraliçe için hazırladıkları elbiseler, şimdi bir tarafa atıldı. Sandringham'da, tatilinin ilk günlerini ata binerek ve balık avlıyarak geçirecek olan Kıraliçeye, şimdi daha geniş ve «müstakbel annelere» mahsus elbiselerden yetiştirebilmek için, halen tatilde olan bu terziler seferber edilmiş bulunuyor.

Çok garip bir tesadüf.

1948 yılı 14 kasım pazar günü Buckingham Sarayında Prenses Elizabeth'in bir oğlu oldu. Aynı gün Sussex eyaletindeki Brighton şehrinde Olive Tettersell adında genç bir kadının da bir erkek evlâdı dünyaya geldi. 1950 yılı 15 ağustosunda Clarence House'da Prenses Elizabeth'in ikinci çocuğu Prenses Anne doğdu. Yine aynı gün, aynı Brighton'lu genç annenin de bir kızı oldu. Tesadüfe bakın ki, aynı kadın gene hâmile bulunmaktadır. Bir bayram sevinci içinde beklenen gelecek yılın ilk aylarında, bu anneden de bir haber duyulacak mı? Bugün bütün İngiltere bunu merak ediyor...

YAKINDA BEŞ VEYA ALTI KİŞİ OLACAKLAR — Resim, İngiltere Kıraliçesini ailesi ile birlikte Windsor Şatosunda gösteriyor. Yılbaşında yeni bir prens veya prensesin katılmasiyle aile beşe yükselecek. Ama Kıraliçe ikiz de doğurabilir. Bu takdirde hükümdar ailesi yakında 6 kişi olacak.

Sohbet KÖŞESİ

İYİ NİYETLİ BİR GAYRETİN SONU

ANNESİZ kalmış çocuklara annesizliklerini unutturmak için iyi bir üvey anne olmayı taahhüt eden hanımlarla eşlerini kaybetmiş bayları tanıştırmak maksadiyle üç ay evvel Hayat mecmuasında kurduğumuz «Anne Servisi» aldığımız yüzlerce mektup üzerindeki çalışmalarını bitirmiş bulunuyor. Pek muhterem iki hanımefendinin idare ettiği bu servis, bize mektup gönderen hanımlardan İstanbulda olanları Hayat mecmuasına davet etmiş, onlarla ayrı ayrı görüşülmüş ve her birine elimizdeki tâliplerin adresleri verilerek bunlara mektup yazmaları tavsiye edilmiştir.

Netice ne olmuştur? Aradan üç ay geçtikten sonra bakıyoruz ki bu çalışmalardan hemen hiçbir müspet netice alınmamıştır. Netice alınmamasının sebebi de maaleset hüzün vericidir:

İyi bir üvey anne aradıklarını bize bildiren baylardan bir kısmı bu mektuplara hiç cevap vermemişlerdir. Bazı mektuplar, yazılı adreste aranan zat bulunmadığı için posta idaresince geri çevrilmiştir. Bazı mektuplara cevap gelmiş, fakat bu sefer hanımlar sadece üvey anne olmak, birkaç çocuğu annesizlik acısından kurtarmak için ortaya atıldıklarını unutarak ince eleyip sık dokumıya kalkışmışlar, ya bayların tahsil durumlarını beğenmemişler, ya boylarının kısalığından hoşlanmamışlar, yahut da kendi çocukları olduğu zaman mirastan kendilerine ne ayıracaklarını baylardan sormuşlardır. Baylardan bazılarının da hakikaten iyi bir üvey anne olmak istiyen hanımları yaşlı veya şişman bulduklarını görülmüştür. Meselâ 42 yaşında ve iki çocuğu olan bir zat 34 yaşındaki bir hanımı yaşlı bulmuştur!

Cesareti arttırmıyan bu netice bize göstermiştir ki insanları biribiriyle tanıştırmak, hele evlenme bahsinde bir anlaşmaya çabucak götürmek imkânsız denecek kadar zor bir iştir. Zaten bu zor bir iş almasaydı bu kadar genç kız evde kalmaz, eşlerini kaybetmiş bu kadar erkek de, çocuklariyle baş başa hazin bir hayat sürmeğe mecbur olmazlardı.

Kaldı ki biz aslında, bazı okuyucularımızın zannettikleri gibi, bir evlendirme bürosu da kurmuş değildik. Maksadımız sadece annesiz kalmış çocuklara iyi bir anne bulmıya hizmet etmekten ibaretti. Zannediyorduk ki üvey anne olmıya tâlip olan bir hanım birkaç çocuğa öksüzlük acısını duyurmamak uğrunda bazı estetik noksanlara aldırmaz. Yine zannediyorduk ki eşini kaybetmiş, çocukları annesiz kalmış baylar onları bir anne şefkatiyle kucaklamak istiyen hanımın yaşını veya kilosunu pek hesap etmez.

Halbuki maaleset evdeki pazar çarşıya uymamıştır ve bu vaziyette, ne kadar iyi niyetli olursak olalım, bizim de yapabileceğimiz bir iş kalmamıştır. «Allah annesiz kalmış biçare çocukların yardımcısı olsun ve onlara iyi kalbli, merhametli anneler ihsan etsin!» demekten başka ne yapabiliriz?

ŞEVKET RADO

49 yaşında, güzelliğini hâlâ muhafaza eden Maria anlatıyor:

"Gençlik çağımın ilk busesini ondan aldım,,

"Onun için kendimi öldürmeğe bile kalktım,,

"Hitler, hayatında hiçbir kadını benim kadar sevmemişti.,,

Senelerden Sonra Ortaya Çıkan Gizli Bir Aşkın Hikâyesi:

Hitlerin Meçhul Sevgilisi

Hitler'le evlenseydi, belki dünya tarihinin seyri değişecekti. Dünya nazarında Hitler müsamahasız bir diktatör, ihtiraslı bir istilâcı idi. Ama Maria için hassas ve müşfik bir erkekti. Buna rağmen gayrimeşru hayatı kabul etmiyen Maria bir SS subayı ile evlendi.

Hitler'in en çok sevdiği iki insan, kızkardeşi Paula ile sevgilisi Maria, bugün hayatta kalan en yakınlarıdır. İki kadın arasıra buluşur, eski hâtıraları yadederler. Ne yazık ki kendisini çok seven bu insanların mevcudiyeti bile Adolf Hitler'i neticesiz idеallerinden ve ihtiraslı hamlelerinden vazgeçirememiş, herkesin bildiği o acı âkıbet kendisi ile birlikte herşeyi bitirmişti.

GEÇEN şubat ayı içinde Almanyanın Berchtesgaden şehrine giden devlet otomobil yolu üzerinde bir Volkswagen süratle ilerliyordu. Direksiyonu kullanan Der Stern mecmuası muhabiri Günter Peis, yanında oturan 63 yaşındaki kadın ise Hitler'in kızkardeşi Paula Wolf'tu. Bir İngiliz televizyon şirketinin, Hitler'in hayatı hakkında tertiplediği program için kızkardeşini Almanyadaki stüdyoya götürerek mülâkat yaptırmak vazifesi Günter Peis'a verilmişti. Mülâkatı bitiren Peis, Hitlerin kızkardeşini Berchtesgaden'deki evine götürüyordu. Otomobilin geçtiği yollara gözleri dalan Paula muhabire dönerek:

— Galiba Hitlerin bıraktığı en iyi eserlerden biri bu yollar, biri de şu Volkswagenler oldu... dedi.

Bu vesile ile tazelenen Hitler bahsi arasında Paula birkaç gün evvel kendisine bir kadının yaptığı ziyaretten bahsetti:

— Kardeşimin, hayatında belki tek sevdiği kadın o idi. Keşke evlenselerdi, o zaman durum ihtimal ki büsbütün başka olurdu.

Günter Peis mühim bir ipucu yakalamıştı. Hitlerin sevdiği kadını tanımak çok hoş birşey olacaktı. Hemen bu kadının adresini alarak mülâkata gitti. Bugün kırk dokuz yaşında olan mavi gözlü, sarı saçlı kadın güzelliğini hâlâ muhafaza ediyordu. İlk önce konuşmağa razı olmadı. Fakat Peis ne yapıp yaparak onu ikna etti. Nihayet, Maria Reiter ismindeki bu kadın Hitlerle olan bütün macerasını ifşa etti. Bu suretle bir zamanlar Avrupaya hükmetmek istiyen Nazi liderinin gizli kalmış bir hayat sahifesi, o tarihi bizzat yaşamış kahramanın ağzından ortaya çıktı.

Hikâye 1926 senesinin bir eylül günü başlar. Berchtesgaden şehrinde bir otelin altında küçük bir tuhafiye mağazası işleten Madam Reiter'in ölümü üzerine, mağazanın işletmesini büyük kızı Anni deruhde etmiş. Annesinin hastalığı sırasında yatılı pansiyondan alınarak eve getirilmiş olan kızkardeşi Maria Reiter'i annesinin ölümü üzerine de himayesine almıştı. Sonbahar rüzgârının yaprakları kaldırımlarda sürüklediği 4 eylül günü iki kızkardeş ve cenaze için birkaç gün evvel Landsberg'den Berchtesgaden'e gelmiş olan ağabeyleri Richard mağazada konuşurlarken, Richard birden ayağa kalkarak kaldırımdan geçmekte olan bir adamı işaret etti ve:

— İşte, dedi, size bahsettiğim meşhur Hitler bu adam. Nazi Partisi Lideri, hapisten yeni çıktı.

16 yaşındaki güzel Maria'nın Hitleri ilk görüşü bu kadarcık olmuştu. Hâdisenin devamını kendisi şöyle naklediyor:

— Ağabeyimin, Hitleri bize gösterdiği tarihten bir, iki gün sonra idi. Ablamla birlikte mutadımız veçhile parka gezmeğe çıkmış ve bir kanepeye oturmuştuk. Birden Hitler'in yanımıza yaklaştığını gördüm. Şapkasını çıkararak bizi selâmladı:

— Adım Adolf Hitlerdir. Oturmama müsaade eder misiniz?

Ben ablama baktım. O:

— Buyurun, oturun Herr Hitler... dedi.

O ablamla ahbaplık etmeğe çalışırken, ben köpeğim Marko ile oynamağa devam ediyordum. Gözlerini benden hiç ayırmıyor ve hep gülüyordu. Meğerse hayli zamandan beri beni görüyor ve benden hoşlanıyormuş. Tabiî o zaman bundan haberim yoktu. Hitler ablama:

— Yanınızdaki güzel küçük hanım kim?... diye sordu.

— Kızkardeşim.

— Aman, bu tatlı kıza beni takdim edin.

Ben içimden acaba diyordum bu adam bir kadını öpmek istese o bıyıkları yüzüne batmaz mı? Tabiî çocukça bir düşünce...

Ablam Hitlerin arzusu üzerine beni ona takdim etti. Ben ilk lâf olarak:

— Ağabeyim sizin hapisten yeni çıktığınızı söyledi, öyle mi?... dedim.

Bunu söyledim ama pot kırdığımı anlamıştım. Yüzüm kıpkırmızı oldu. Bereket, Hitler fazla içerlemedi. Ablam benim gafımı elinden geldiği kadar tamire çalışıyordu. Hitler ablamdan birlikte arasıra parkta dolaşmak için müsaade istedi. Fakat ablam bu teklifi müsait karşılamamıştı. O gün Hitler yanımızda fazla kalmıyarak ayrıldı. Ertesi akşam bizi parti toplantısına çağırdı. Artık dükkâna sık sık uğruyor, benimle ahbaplığı ilerletmeğe çalışıyordu. Zamanla bu dostluk ilerledi. Bir gün mağazaya geldi. Ablamla beni alarak bir otomobil gezintisine götürdü. Bu gezintiler birbirini takibetti. Artık ona ısınmağa başlamıştım.

Bir başka gün yalnız başımıza gene Hitlerin Mercedes arabasiyle ormana girdik. Ağaçların arasında çılgınca koştuk. Çimenlerin üzerinde yuvarlandık. Nihayet bir ağacın altında benden ilk busesini aldı ve aşkını bana ilân etti. Bütün emelinin benimle evlenip, bir yuva kurarak çoluk çocuk sahibi olmak olduğunu söylüyordu. Fakat evvelâ onu bekliyen vatani vazifeler vardı. İlk vazifesinin Almanyayı kurtarmak olduğunu söylüyordu.

Bir hayli zaman bu şekilde flört ettikten sonra, Hitlerin Münich'teki apartmanında baş başa tatlı saatler geçirmeğe başladık.

Bu münasebetimiz 1938 senesi yazına kadar devam etti. O yaz Hitlerin siyasi faaliyetinin en fazla olduğu devrelerdi. Beni o kadar çok ihmal ediyordu ki, artık eski rabıtamızın zayıfladığını hissediyordum. O günlerde Berchtesgaden'e geldiği halde beni görmek istemediğini de anladım. Bir akşam teessür içinde çamaşır ipini aldım ve iki ucunu münasip bir yere bağlıyarak boynuma geçirdim. Eğer o akşam eniştem tesadüfen eve gelerek beni vaktinde kurtarmasaydı, muhakkak bir ölüme mahkûmdum.

Ablam vaziyetimi biliyor ve beni teselliye çalışıyordu. Nihayet bir gün eniştemin ve ablamın tavsiyesi üzerine bir otelci ile evlendim. Hitler bana düğün hediyesi olarak gümüş bir tepsi ve iki çay fincanı gönderdi.

1931 ocak ayının sonuna doğru bir akşam kapıya siyah saçlı bir genç geldi. Beni selâmladı:

— Affedersiniz, adım Rudolf Hess'tir. Beni şahsan Herr Hitler gönderiyor. Sizi bulup, mesut olup olmadığınızı sormamı istedi.

Ben Hitlerin beni görmek arzusunda olduğunu anlamıştım. Ne de olsa eski hâtıralarımız vardı. Onun da beni, benim onu sevdiğim kadar sevdiğine emindim.

Hakikaten bir zaman sonra hislerime hâkim olamıyarak ona gittim. Zaten kocamdan ayrılıyordum. Hitlerin Münich'teki apartmanında unutulmaz aşk günleri geçirdik. Bana:

— Mimiciğim, diyordu, artık zenginim, halim vaktim yerinde. Ne olur benimle kal, beraber yaşıyalım. Hayatımda senin kadar hiçbir kadını sevmedim, inan buna...

Ama ben evlenmek arzusundaydım. Onun bütün parlak tekliflerine rağmen evlenmeden birlikte oturmayı kabul etmedim. Aradan hayli zaman geçti. 1936 senesi geldi. Yalnızlık ve küskünlük beni çok üzüyordu. Bir kış günü yeni tanıdığım ve beni çok isteyen bir SS subayı, Kubisch'le ikinci izdivacımı yaptım. Hitler bu haberi duyunca kocamı tebrik etmiş ve kendisine gıpta ettiğini söylemiş. Kocam 1940 ta Fransa cephesinde öldüğü zaman Hitler bana 100 tane kırmızı gül gönderdi. Fakat harb almış yürümüş ve Führer şahsi işlerini düşünemez olmuştu. Ama bana daha evvel kaç defalar Eva'nın, hayatında hiçbir rolü olmadığını, sevdiği tek kadının yalnız ve yalnız ben olduğumu itiraf etmişti.

Harbin sonu ve Hitlerin âkıbeti bütün dünyaca malûmdur. Onunla en son defa olarak Münich'teki apartamınında 1938 de buluşmuştuk. Bu onun bendeki son intibaı olacakmış... İşte, kader ve felek beni son asrın en tanınmış simalarından biriyle bu suretle birleştirmiş ve bu neticeyi hazırlamıştı. Bugün arasıra kızkardeşi Paula ile birbirimize yolumuz düştükçe uğrar dertleşiriz.

■

Maria Reiter'in hikâyesi bu suretle nihayet buluyor. Kızkardeşinden başka bugün Hitlerin hayatındaki en sevdiği sağ kalan insan odur. Hitler gibi bir şahsın aşkı da talihin ve tarihin cilveleriyle böylece kapanmış oluyor.

Sert ve otoriter Nazi Lideri, particilik hayatının ilk günlerinden beri her gittiği yerde, her geçtiği yolda meşhur Faşist selâmı ile karşılanmıştı.

Tifdruk tekniğinin
bu son şaheseri,
sevdiğiniz yıldızları,
beklediğiniz filmleri,
nefîs resimleri ve ilgi
çekici hikâyeleri
gözlerinizin önüne
serecektir...
Brigitte Bardot,
Claudia Cardinale,
Tab Hunter,
Gina Lollobrigida,
Belinde Lee, Tony Curtis,
Jacques Charrier ve
Sophia Loren'in büyük
tabloları, film hikâyeleri,
özel röportajlar,
en son sinema haberleri,
artist adresleri...

HAYAT SİNEMA ALBÜMÜ
Kütüphanenizin En Kıymetli Eserleri Arasında Yer Alacaktır.

Eva Bartok «Operation Amsterdam» filminde. Ünlü yıldız, dış sahneleri Amsterdam'da çevrilen bu filmde, Hitlerin Holândayı işgali sırasında milyonlar değerindeki elmasları memleketten kaçırmağa muvaffak olan bir kadının maceralarını canlandırıyor. Yanda da gazetecilerin kendisine yaklaşmak için can attıkları gayri meşru kızı Deana bugünkü haliyle görülüyor.

Kapıyı Açın!

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ: Geçen sayımızdan itibaren tefrika etmeğe başladığımız Eva Bartok'un kendi hayatını anlatan «Yaşasın Hayat» adlı kitabı, artistin bir gayri meşru çocuğu olmasının doğurduğu heyecanı anlatmakla başlamaktadır. Bütün gazeteciler seferber olmuş, heyecanla Eva'yı ve bebeğini aramaktadırlar.

İHTİYAR kadın ne yapacağını şaşırmıştı. Bir taraftan kapıyı kapayıp içeri çekilmiye uğraşıyor, bir taraftan da sesinin çıktığı kadar bağırmıya çalışıyordu:

— Gidiniz buradan! Kızım evde yok! Bebek uyuyor! Ben çok İngilizce bilmiyor!...

Bu sözleri duyan gazeteciler daha ziyade heyecana geliyorlar, kapıya dayanıyorlardı:

— Bebeği görmek istiyoruz! Resmini çekelim! Bir tek resim lûtfen!

— Olmaz! Bebek uyuyor! Gidiniz diyorum!

— Bir tek resim!...

— Olmaz! Gidiniz!

O sırada içeriden bir kadın daha görünmüştü. Bu, bebeğin dadısı idi. Kapıya yaklaştı.

— Ne oluyor?... Bunlar kimdir?!...

— Ne bileyim kimdir! Bebeği görmek istiyorlar!

— Uyuyor demedin mi?

— Dedim! Yine görmek istiyorlar!

Bu sefer iki kadın birden gazeteci kalabalığını geri püskürtmek için mücadeleye giriştiler. Nihayet, nasıl oldu bilinmez, kapıyı kapamıya muvaffak oldular! Bütün muhabirler dışarıda kalakalmışlardı! Fakat rahat dururlar mı! Kapıyı güm güm yumruklamıya, düz duvarlardan pencerelere tırmanmıya kalkıştılar! Bir taraftan da durmadan bağırışıyorlardı:

— Bebeği görmek istiyoruz! Bebeği görmek istiyoruz! Kapıyı açın! Bebeği istiyoruz!...

Bu gürültü yarım saatten fazla devam edip gitti. Nihayet uzaktan polis otomobillerinin sesi duyuldu. Biribiri arkasından köşke yaklaştılar. Gazeteciler de içeri girmenin imkânsızlığını anlamışlardı. Muhasarayı gevşettiler. Kiremitlere tırmanmak istiyenler oluklardan aşağıya kaydılar. Polislerin bahçeye dalmasiyle beraber onların da köşkün kapısından çıkmaları bir oldu.

Bu vakalar cereyan ededursun, köşkün içindeki ferah bir odada Eva Bartok'un bebeği hakikaten mışıl mışıl uyumakta idi. Bartok da evde yoktu.

■

Evet, bu havadis sahiden doğruydu! Şayanı hayret bir şekilde doğruydu! Eva Bartok 1957 senesinin ekim ayında anne olmuştu! Fakat tuhaf değil mi, bu sırada evli bulunmuyordu! Kocasından çoktan ayrılmıştı!... Öyleyse bu nasıl şeydi?!...

■

Birçok seneler evveldi. Sıcak bir yaz gecesiydi. Eva bahçeye çıkmıştı. Çiçek tarhlarının arasında ayakta duruyordu. Her taraf sessizdi. Misk gibi çiçek kokuları etrafa yayılıyordu. Hava o kadar durgundu ki yaprak kıpırdamıyordu! Derin sessizlik etrafa esrarlı bir hava veriyordu.

Eva, bu sükûnet içinde kendinden geçmişti. Başını yukarı kaldırıp gökyüzüne baktı. Yıldızlar pırıl pırıldı. Onları bir müddet süzdü. Onlar da sanki onu süzüyorlardı. Eva büyülenmiş gibiydi... İçinde tuhaf bir his uyanıyordu. Sanki yıldızlar onun kulağına bir şeyler fısıldıyordu. Kalbinde bir hafiflik peyda oldu. Sebebi belirsiz bir saadet hissetmiye başlamıştı. Bu o kadar tatlı bir şeydi ki, uçacak gibi oluyordu...

Ellerini gökyüzüne doğru kaldırdı. Dudaklarından, bir dua halinde şu kelimeler döküldü:

— Allahım, benim bu dünyada ne işim var? Beni buraya neden gönderdin?... Allahım, cevap ver, neden?...

Sustu. Cevap yok. Tekrar ellerini yukarı kaldırdı:

— Ne olur, lûtfen cevap ver Allahım!...

Yine ses yok.

Bahçenin öbür ucuna doğru yürüdü. Elma ağaçlarının altında durdu. Sükûnet... Her tarafta mutlak bir sessizlik... Bu gece ne kadar güzeldi. Sessizliği seviyordu. Fakat şimdi biraz üzgündü. Sorduklarına cevap alamamıştı.

Şu küçücük bahçe, hiçbir zaman içine bu geceki kadar ferahlık vermemişti. Burası doğduğu yerdi.

Macaristan. Magyaroszag... Ne güzel isimdi bu! Kulağa ne kadar ahenkli geliyordu: Magyaroszag... Kuzeyi ve doğusu Karpat dağları ile çevrilmişti. Batısında Avusturya vardı. Güneye Yugoslavya isabet ediyordu. Sonra Adriyatik denizi... Bu deniz ne kadar esrarlıydı. İnsanın kalbine heyecan katıyordu. Babası bir zamanlar oraya gitmişti ve dönüşte oranın güzelliklerini anlata anlata bitirememişti. Babası daha birçok yerleri gezmişti. Hattâ Parise bile gitmişti!...

Eva böyle yerlere gitmek şöyle dursun, oraları rüyasında bile görmüş değildi. O Budapeşte'de doğmuştu. On yaşına gelince Kecskemét denen bu kasabaya taşınmışlardı. Şimdi bulundukları evi tutmuşlar, o zamandan beri burada kalmışlardı. Bu kasaba Macaristan'ın güneyine isabet ediyordu. Kayısı konyakları ile dünyaca meşhur bir yerdi. Hemen hemen herkes bahçesinde kayısı ağacı yetiştiriyordu.

Bebeği İstiyoruz!...

2

YAZAN: EVA BARTOK — ÇEVİREN: ADNAN SADRİ

Yaz geldi mi de, bayıltıcı kayısı kokusundan bahçelerden geçilmez oluyordu!

Kecskemét büyük bir kasabaydı. Puszta bozkırına kadar uzanıyordu. Burada at da yetiştiriliyordu. Birçok kimseler cins kısraklar büyütüyorlardı. Kecskemét'te yazlar gayet sıcak, kışlar da fevkalâde sert geçiyordu. Yazın, kuvvetli atların çektiği arabalar çoluğu çocuğu Puszta bozkırına kadar götürüp gezdiriyordu.

Kış geldi mi, her taraf kalın bir kar tabakasiyle kaplanıyordu. O zaman aynı atlar kızaklara koşuluyordu! Pamuk gibi karlar üzerinde geniş kızaklarla kaymak da başka bir zevkti. Böyle zamanlarda kasaba, tebrik kartpostalları üzerindeki heyecan veren manzara resimlerine dönerdi!...

Bu şirin kasaba aynı zamanda bir Macar süvari alayının karargâhı idi. Her taraf subay ve subay aileleri ile doluydu.

Şık üniformalı subayları gördükçe ağızlarının suyu akan genç kızlar, onlara bayılıyorlar; genç subaylar da bu güzel kızlarla evlenmiye can atıyorlardı. Fakat evlenemiyorlardı. Çünkü zavallılar az maaş alıyorlardı. Geçinebilmek için zengin kız bulmak mecburiyetinde idiler. Tesadüfen zengin bir kıza âşık olurlarsa vaziyet gayet iyiydi. Hemen baş göz oluyorlardı. Lâkin bir de bunun tersi çıkar, fakir bir güzele tutulurlarsa, o zaman hapı yutmuş oluyorlardı!... Onun için eksériya sevmedikleri zengin bir kızla evlenmek mecburiyetinde kalıyorlardı.

Güzel, fakat fakir kızların anneleri de kızlarına her gün sıkı sıkı, hiçbir surette subayların yüzlerine bakmamalarını tembih ediyorlardı.

1937 senesinde Eva, Kecskemét'e geldiği zaman çok küçüktü. Bu gibi meselelerle alâkadar olacak yaşa girmemişti. Budapeşte'den ayrıldığı için de pek üzgündü. Babasının işi oradaydı. Orada kalmıştı. Her cumartesi kızını görmek için kasabaya iniyordu. Eva, babasını galiba annesinden ziyade seviyordu. Her cumartesi, onu gezmiye götüren babasıydı.

Budapeştede iken babasının annesiyle konuşmasını gayet iyi hatırlıyordu. Babası, bazı geceler eve gelmemiye başlamıştı. O zaman annesi üzülüyor, gözlerinin içi kıpkırmızı kesiliyordu. Eva, annesinin gizli gizli ağlamış olduğunu seziyordu. Onu böyle görünce boynuna sarılıyor, yüzünden, dudaklarından öpüyor, öpüyordu...

Nihayet bir gün annesiyle babası konuştular. Eva içerki odadan sessizce onları dinledi. Herşeyi duydu. Babası bir müddet onlardan ayrı yaşamak, başını dinlemek istiyordu. Annesi böyle olmasına taraftar değildi. Fakat ne çare ki, baba ısrar ediyordu.

Bunun üzerine babası Budapeştede kalmış, Eva ile annesi Kecskemét'e taşınmışlardı...

(Devamı gelecek sayıda)

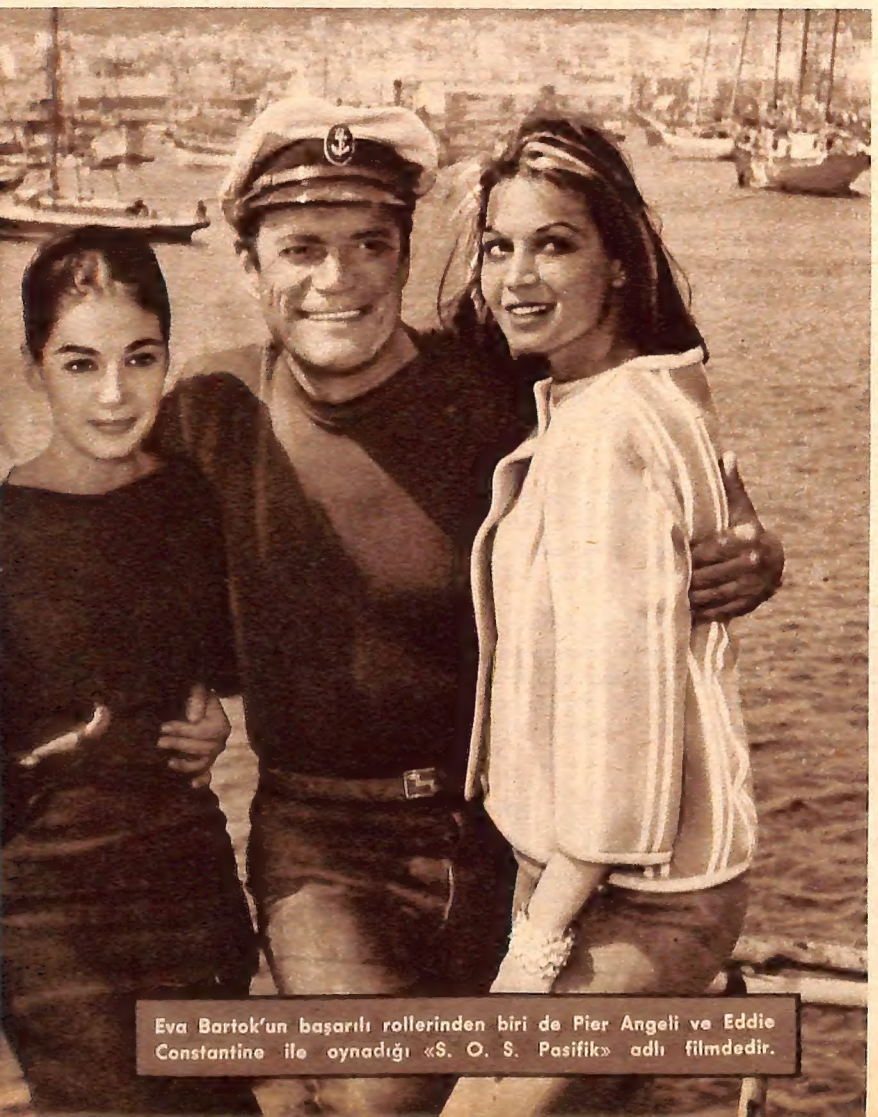

Eva Bartok'un başarılı rollerinden biri de Pier Angeli ve Eddie Constantine ile oynadığı «S. O. S. Pasifik» adlı filmdedir.

REKLAM MORAN

Ufa, herhangi bir margarin değildir.
En iyi cins malzeme ile A'dan Z'ye kadar Türkiyenin en büyük ve en modern yağ fabrikası, Turyağ Fabrikasında itina ile imal edilmiştir.
Saf ve hazmı kolaydır. En hassas mideleri dahi yormaz.

●

UFA MUTBAK MARGARİNİ
URFA YAĞINI ARATMAZ

YTF
TURYAĞ MAMULÜDÜR

BÜTÜN TÜRKİYE BU SİPERDE! — Güneşin Çanakkale siperlerinde bakırlaştırdığı bu yüzlerin ifadesinde, her şeye rağmen Türkün sükûnetini, cesaretini ve mütevazı davranışını görmek mümkün değil mi?

ESAT PAŞANIN ÇANAKKALE HÂTIRALARI

18. Alay Kumandanı Şaha

6 haziran pazar: Sabahtan ikindiye kadar arasıra top ve tüfek ateşleri ve bomba atışları oldu. 6.00 S. da düşman topçusu, sağ cenahımızı 20 - 30 kadar mermi atmak suretiyle bombardıman etti. Bir uçak da gökte volta yapmaktaydı. Zayiatımız 99 yaralı ve 8 şehittir. 2 nci Tümenden gönderilen beş taburun yardımı ile bugün Güney Grupunca yapılmış olan karşı taarruzla düşman, eski yerine püskürtülmüş ve bu taarruz esnasında 17 mitralyöz alınmıştır.

7 haziran pazartesi: Havan topçumuz ile düşman siperlerine 8 mermi attık. Bunların bazı isabet noktalarında havaya kol ve bacakların uçtuğu görüldü.

7.00 S. de 19 uncu Tümen Kumandanı Mustafa Kemal Bey yanıma gelerek harb durumu hakkında izahat verdi ve el bombası istedi. El bombaları, tümenlere sayı ile verilmekte olduğundan istihkakının gönderileceğini söyledim, karargâhına döndü.

8.30 S. da Ordu Erkânıharbiye Reisi Kâzım Bey, karargâhıma geldi ve ordu kumandanının, bir alayın ordu umumi ihtiyatı olmak üzere Eğertepeye gönderilmesi hakkındaki şifahi emrini bildirdi.

Gece 11.30 S. da düşman, önce birkaç top attıktan sonra 27, 57 ve 125 inci alayların cephelerine el bombaları ve süngü ile bir gece taarruzuna teşebbüs etti ise de askerimizin mert ve kahramanca karşı koyması neticesinde geri püskürtüldü. Elimize bazı malzeme geçti. Bununla beraber top ve tüfek atışları sabaha kadar sürdü. Sabahleyin de şiddetli bir poyraz esmeye başladı.

8 haziran salı: Karargâhımdaki gözetleme dürbünü ile etrafı seyrederken, düşman siperlerinin ötesinde berisinde flâmaya benzer bir takım sırıkların sağa sola sallanmakta olduklarını gördüm ve erkânıharbiye reisim Fahrettin, topçu kumandanım Hasa Rıza beylere gösterdim. İlk bakışta, bunların ne olduğunu anlıyamadık. Fakat dün gece, düşmanı püskürttüğümüz sırada elimize geçen bir tanesini inceleyince, bunların gözetleme aynası olduğunu ve siperden baş göstermeden, etrafı gözetlemeye yaradığını tesbit ettik. Elimizdekini hemen Levazım Umumi Reisi İsmail Hakkı Paşaya gönderdim ve hiç olmazsa 50 tane yaptırılıp çabucak yetiştirilmesini rica ettim. Fedakâr ve iş başarıcı İsmail Hakkı Paşa, ilk elde, yaptırmış olduğu aynalardan on tanesini gönderdi. Arkasını kesmiyerek, yaptırabileceği kadarını da göndereceğini vadetti.

9 haziran çarşamba: Düşman 10.30 E. da büyük aralıklarla 4 - 5 top mermisi attı. Öğleden sonra da tek direkli bir zırhlı, sağ cenahımıza ateşe başladı ve Büyük Anafartalar'ı bombardıman ederek yangın çıkardı.

4.30 S. da düşman topçusu, yarım saat kadar 27 ve 57 nci alayların gerileri ile topçu bataryalarımızı ateş altına almış ise de bir tesir yapamamıştır. Bu sırada topçumuz da Kanlısırt'ı dâğmüştür.

Poyraz şiddetle devam ediyor.

10 haziran perşembe: 6.30 E. da sol kanad topçumuz, bir saat kadar düşmanın sağ kanad siperlerini ateş altına aldı, düşman da karşılık verdi. Tam zevalde, düşman, bir manga kadar küçük bir kuvveti — herhalde keşif maksadiyle — Azmak'ın güneyine çıkartmış ise de çok geçmeden kahraman askerimiz tarafından defedilmiştir.

3.00 S. te 19 uncu Tümen bölgesine gittim. Mahmuz, Çatal, Balıktepelerine bakan bir sırttan, mevkileri bizzat gözden geçirdim. Bu sırttan, düşmanın bütün siperleri pek açık olarak görünüyordu.

5.30 S. da karargâhıma döndüm. Bu esnada iki tarafın topçu ateşi devam ediyordu.

8.15 S. te Ordu Kumandanı Liman von Sanders Paşa karargâhıma gelerek yarım saat kadar kaldı. Kendisine bugünkü durum hakkında bilgi verdim. Her vakit olduğu gibi bir kutu nefis Havana purosu bırakarak döndü.

Gece 2.30 E. da düşmanın, boyun noktasına yapmış olduğu taarruz, gördüğü şiddetli müdafaadan dolayı neticesiz kaldı. Öbür cihetlere de düşmanın ateşi devam etti, fakat bir netice vermedi.

Poyraz biraz yatıştı.

11 haziran cuma: 11.30 E. da Eltutan Baba Tekkesi civarında bulunan 18 inci Piyade Alayını ziyaret ettim ve karargâhıma döndüm. Alayın, hiçbir eksiği yoktu.

Düşman bu sıralarda, donanmasiyle ve Kaptif balonun ateşi tanzim ettirmesi ile Palamutluk'u bombardımana başladı. Fakat buradaki bataryamız bombardımandan hiç müteessir olmadı. 125 inci Piyade Alayına uçaktan iki büyük bomba isabet ederek 60 neferimizi yaraladı, iki de şehit vardır.

12 haziran cumartesi: 8.00 E. de düşman önce bir, iki top attı. 9.00 E. da topçumuz gayet ağır bir ateş açtı.

Topçu ateşi üç saat aralıksız devam etti.

Etrafta çeşit çeşit sayısız sinek var. Bunların bir kısmı bildiğimiz küçük kara sineklerdir. Bir kısmı büyücek ve parlak yeşil renkte, daha büyükleri de koyu mor renktedir. O kadar çok sinek var ki insan sinirleniyor, fakat birşey yapamıyor. Akşama doğru, sığındıkları çadırların tavanları simsiyah oluyor.

9.30 E. da iki taraf topçusunun ateşi biraz daha şiddetlendi ve bir saat sürdü. Sağ kanadda pek çok telefata uğramış olan 64 üncü Alayın yerini 18 inci Alay aldı. 18 inci Alay kumandanı, alayının yeni girdiği siperlerde dolaşırken beynine bir düşman kurşunu isabet ederek ağır surette yaralandı. Nakledildiği hastaneye giderek kendisini ziyaret ettim. Koma halinde idi. Birkaç dakika sonra, şahadet şerbetini içtiğini gördüm. Ne büyük mertebe kazanmıştır!

6.45 S. te kolordu silâhhanesine gittim. Liman von Sanders Paşa da geldi. Tertibatı, tamirleri ve imalâtı pek takdir etti. Karargâhıma döndüğüm zaman, Liman von Sanders Paşa tarafından gönderilmiş olan Schneider adında bir Alman miralayının beni beklemekte olduğunu gördüm. Harb durumu ve düşmanın mevzilerine dair bilgi edinmek üzere geldiğini söyledi. Elinde «itimada değer» olduğuna dair Liman von Sanders Paşanın da bir mektubu vardı. Bu mektuba rağmen ancak vukubulmuş olan harekât hakkında bilgi verdim ve gözetleme dürbünü ile düşmanın, görülebilen mevzilerini gösterdim. Sevinçle teşekkür ederek döndü.

Gece düşman 15 mermi attı ve ateş bütün gece sürdü.

13 haziran pazar: 5.30 E. da altı torpidonun himayesinde hareket eden

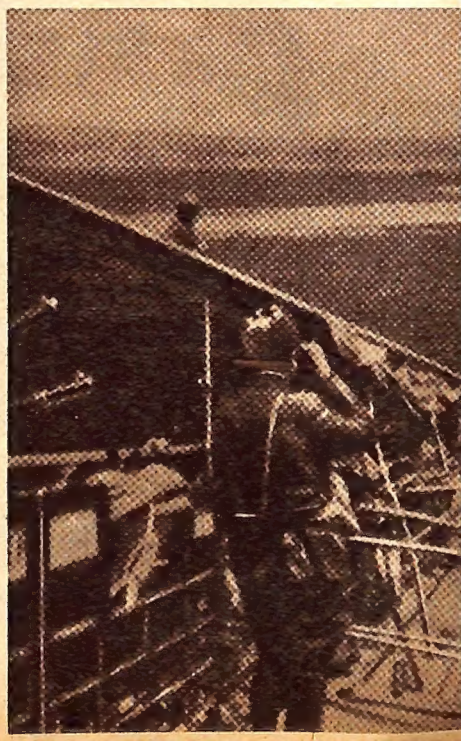

BOŞA GİDEN MERMİLER!... — Düşman, hareket halinde gördüğü her şeyi toplariyle dövüyordu. Bilhassa, cephe gerisi ikmali için İstanbuldan gelen bütün araçlar, düşman mermilerine başlıca hedefti. İşte, tahmin edilen mesafenin dışına çıkmış bir gemimizin gerilerine düşen mermilerin yükselttiği sular görülüyor.

iki kruvazörden biri, Arıburnu karşısına gelerek Kilya - Akbaş hattını, öbürü de Kabatepe açıklarından karargâhımın civarını iki saat, on beş dakika bombardıman etti. Bu sırada bir uçak da göklerimizde uçuyordu. Kruvazörler, 98 mermi attıktan sonra, önce İmroza, sonra da Limniye doğru giderek gözden kayboldular. 3.00 S. te araba tamir evini, katarları, fırınları ve 19 uncu Tümenin sıhhiye bölüğünü teftiş etmuz, düşman mevzilerini döğmeye başladı. Düşman da karşılık verdi. 8.00 E. de «Kırmızı» ve «Kanlısırt» larda bulunan düşman siperlerine havanla endaht ettik. İsabet noktalarındaki tesirleri korkunçtu, mahfuz yerler paramparça oluyordu. Havanlarımız ve cephanemiz çok olsaydı, düşmana oralarda barınmak imkânını vermezdik. Bunun içindir ki 5 inci Ordu Kumandanlığından büyük toplara mermi yetiştirilmesini rica ettim. 11.00 E. de su kesimi az, bir direkli ve bir bacalı Monitor adlı bir düşman harb gemisi Bigalı cihetini ateş altına aldı. Fakat bir tesir yapamadı.

Gece nispeten sükûnetle geçti.

GÖNÜLLER ÇANAKKALEDE KALDI!... — Resimde emniyet tertibatını almış, denizin üstünü taraya taraya, geminin güvertesinde giden Mehmetçikler görülüyor. Hepsi, arkalarında kalan Çanakkaleye bakıyor... Belki birinin kardeşi, diğerinin memleketlisi, bir diğerinin hısımı var orada...

det Şerbetini İçti!

tim ve gördüklerimi arzetmek üzere ordu karargâhına gittim.

Bütün gece mitralyöz ve piyade atışı yapıldı. Gece yarısından sonra düşman piyade ve bomba ateşini sıklaştırdı, bine yakın büyük küçük bomba attı.

14 haziran pazartesi: 5.30 E. da başlıyan iki tarafın topçu ateşi bir saat kadar sürdü ve bütün gün devamınca top, tüfek ve şiddetli bomba atışı yapıldı.

Bugün, öbür günlere göre, düşmanda fazla bir faaliyet görülmektedir. Patlamış olan bir merminin kocaman bir parçası 5.00 S. te, oturmakta olduğum mahfuz barakanın dört metre önüne düştü, fakat bir zarar vermedi.

15 haziran salı: 6.00 E. da topçu-

GELECEK HAFTA :

Ateş Hattında İki Kardeş!

Çiçek usaresinden istihsal edilen bu emsalsiz CİRE ASEPTİNE kremini tekmil eczane, parfümeri ve tuhafiyecilerde bulabilirsiniz.

CIRE ASEPTINE

Kremini her gün sabah, akşam yüzünüze boynunuza ellerinize sürünüz. Çok kısa bir zaman sonra cildinizdeki siyah noktalar ve kırışıkların bertaraf edildiğini, yerine bembeyaz ve cazibeli bir tene sahip olduğunuzu hayret ve memnuniyetle göreceksiniz.

İLÂNCILIK

REKLAM MORAN

MARKAMIZA DİKKAT

En modern metodlarla imâl edilmiştir.

- Nikelâjlı
- Standart başlı
- Sivri uçlu
- Her boy ve kalınlıkta
- Avrupa ve yerli emsalinden ucuz
- Fevkalâde ambalâj
- Her yerde arayınız

25 GRAM TOPLU İĞNE

ZİNCİR ve İĞNE SANAYİİ A. Ş.

MERKEZ VE SATIŞ MAĞAZASI : MEŞRUTİYET CAD. 176. 1, İSTANBUL - TELEFON 44 51 38 - 44 87 17

FABRİKA : TOPKAPI, DAVUTPAŞA CAD. 28. 2, İSTANBUL - TELEFON 21 33 21

TELGRAF : BIYIKLI, İSTANBUL

Martin

Martine Carol ve André Rouveix'i nikâhtan sonra Port-Au Prince'in Belediye Reisi tebrik edip, Martine'i Port-Au Prince'in fahri hemşehrisi ilân etti.

HAITI Adası geçenlerde dedikodu dünyasının merakla beklediği bir nikâh törenine sahne oldu. Fransız sinemasının sevimli Martine Carol'ü Haiti'de, nişanlısı doktor André Rouveix ile evlendi. Hazırlıkları ancak üç günde tamamlanabilen bu törende canlı, neşeli bir davetli topluluğu dikkati çekiyordu. O gün herkesin gözü Martine Carol'de idi. Martine gayet orijinal bir kıyafet ile ortaya çıkmış, her zamankinden daha şirin, daha cazip görünmüştü. Kısa etekli, beyaz ve sırtı açık basma gelinliğini Haiti'nin en iyi terzisinde diktirmişti. Çıplak ayaklı, dantel elbiseli kadınlarla, hasır şapkalı, beyaz pantolonlu ve çıplak vücutlu erkeklerin coşkun dansları bu töreni renklendiriyor, Ça Ça Ça'lar ve Kalipso'lar birbirini takibediyordu. Haitililer o gün olanları haftalarca, belki de yıllarca hatırlarından çıkaramıyacaklardı. Nikâhın ertesi sabahı karı - koca balayını geçirmek üzere Peru'nun

Martine Carol üçüncü izdivacını geçenlerde Haiti'de yaptı. Kendisini bir buçuk yıla yakın bir zaman ihtimamla tedavi etmiş olan doktoru André Rouveix'i hayat arkadaşlığına kabul etmesi, doğrusu dedikodu âleminde sürpriz yaratmış değildi. Biribirlerini tanıdıktan pek kısa bir zaman sonra sevişmeğe başlıyan Carol - Rouveix çifti, Haiti'de birlikte mesut ve kaygısız günler yaşamışlardı. Carol, yıpratıcı meslek hayatından yorulan sinirlerini dinlendirmek üzere kaçtığı Haiti'de eski neşesini ve canlılığını tekrar kazanırken, his hayatındaki boşluğu da doldurmuş oldu.

Martine Carol ve eşi yerliler tarafından tebrik edilirken görülüyor. Haitililer coşkun dansları ile Martine'in düğününe neşe ve hareket katmışlardır. Martine Carol, resimde görülen beyaz basma gelinliğini Haiti'de diktirmiştir.

Haiti, Martine Carol'e hayatın tadını yeniden tattıran, eski neşesini tekrar kazandıran bir yeryüzü cenneti idi. Bir buçuk yıl önce Paristen buraya kaçarken sinir buhranları geçiriyordu. Şimdi gayet sıhhatli görünüyor.

e Carol Evlendi

başkenti Lima'ya hareket ettiler. Zira Peru, Martine Carol'ün tanımadığı tek Amerika ülkesi idi. Martine Carol ve eşi Rouveix bugünlerde Peru'dan Parise dönecekler. Martine kamera karşısında çalışmaya başlarken, kocası da kendi hesabına Pariste tesis edeceği kliniğin hazırlıkları ile meşgul olacaktır.

André Rouveix, Martine Carol'ün hayatının üçüncü erkeğidir. Tanışmaları bir buçuk yıl kadar önce, yine Haiti'de olmuş, aşk hikâyeleri kısa zamanda dedikodu âleminde dolaşmaya başlamıştı. Martine Carol bir buçuk yıl önce sinirlerini dinlendirmek üzere Haiti'ye çekilmişti. Aktrisin Pariste kendini pek fena hissettiği, geceleri uyumak için kür yaptırdığı söyleniyordu. Bazı dedikoducuların ifadesine göre Martine'in bu iç rahatsızlığına sebep Christian Jaque ile geçinememesi, sık sık kavga etmesi idi. Oysa Martine Carol o sıralarda Christian Jaque'dan boşanmaya kararlı olduğunu hem dostlarına, hem gazetecilere bildirmekle beraber, aralarındaki dostluk ve arkadaşlık bağlarının hiçbir zaman zedelenmediğini de ifade etmekteydi. Derken, André Rouveix ortaya çıktı. Martine, Haiti'ye göç ettiği zaman, adanın Fransız doktorlarından Rouveix kendisine yakından ilgi göstermeye başlamıştı. Martine bu ilgiden memnuniyet duyduğunu açıklamaktan kaçınmıyordu. Yıldızların gönül meselelerine girmeye meraklı olan dedikoducular Rouveix ile Martine arasındaki münasebetlerin tıbbi alanda kalmayıp, romantik alana da kayacağına işaret edeceklerdi. Netekim beklenen oldu. Rouveix ve Martine, dedikoducuların fazla zihinlerini yormaya meydan vermiyerek nişanlandıklarını ilân ettiler. Bu olayın hemen ardından Martine'i görenler artık sıhhatinin iyice düzeldiğini, eski neşesinin tekrar yerine geldiğini müşahede ettiler. Nişanlandıktan sonra, bir film çevirmek üzere yalnız başına Parise giden aktris bu filmdeki işini bitirir bitirmez tekrar Haiti'ye, Rouveix'in yanına döndü. Ikisinin de ilk aşklarını yaşıyan gençlerden farkı yoktu... Bir an olsun birbirlerinden ayrılmıyorlardı.

Martine Carol kendini çok mesut hissediyordu. Daha Paris'te iken Rouveix ile ağustos ayının başında evleneceğini yakın dostlarına haber vermişti. «Rouveix mükemmel bir insan. Her şeyimi ona borçluyum. Haiti'nin havası da bana çok yaradı. Burada kaygısız bir hayat sürüyorum. Hayatın güzelliğini yeniden hissettim...» diyordu. Haitililer Martine Carol'ü her gün şık bikinisi içinde kâh denizde yüzerken, kâh motoru ile dolaşırken görüyorlardı. Aktris bu arada direksiyon talimlerine de başladı. Son Paris seyahatinde satın aldığı bembeyaz bir spor «Floride» otomobil Pariste onu bekliyordu. Rouveix, Martine Carol'ün his hayatındaki fırtınayı dindirmeye muvaffak olmuştu...

Martine Carol, sinirlerini dinlendirmek üzere Haiti'ye gittiği zaman doktor Rouveix'in kendisi ile yakından ilgilenmesi karşısında çok memnun olmuştu. Dedikoducular bu ilginin kısa zamanda bir aşk hikâyesine inkılâp edeceğinden emin görünüyorlardı. Haiti'de evlenen Martine Carol, eşi André Rouveix ile birlikte bugünlerde Parise dönecektir.

Martine Carol yandaki resimde ikinci kocası Christian Jaque ile beraber görülmektedir. Fotoğraf iki yıl önce evlerinin yüzme havuzunda çekilmiştir. Martine ve Christian Jaque o zamanlar gayet mesut görünüyorlardı. Onların boşanacaklarını tahmin etmek pek güçtü.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

21 ağustostan 28 ağustosa kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Daima düşündüğünüz bir insan var. Üç gün sonra bu insanla karşılaşacak ve biraz münakaşa edeceksiniz. Onu incitmemeğe çalışınız. Çünkü pek haklı değilsiniz...

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Çok sinirlisiniz. Zihninizi kurcalıyan bir düşünce sizi sinirlendiriyor. Hafta sonunda bir haber alacak, bu haberden sonra sıkıntılarınızdan tamamen kurtulacaksınız.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Yakın bir gelecekte karşınıza bir fırsat çıkıyor. Bundan istifade etmek için bir miktar para lâzım. İcabında para alabileceğiniz bir yakınınızı bulmak için tedbir alın.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Sizi çok seven bir kadın var. Bu sevgi o kadar kuvvetli ki, istikbalinizi hazırlıyan yıldızlara bile tesir ediyor. O insan çok yakınınızda, kim olduğunu anlamalısınız.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Etrafınızda dost görünen birçok kimseler var. Mars seyyaresi sizin için iyi bir kazanç hazırlıyor, ama bu insanların tesirinden kurtulmanız biraz zor olacaktır.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

İşlerinizi çok ihmal ediyorsunuz. Yıldızınız da sizin ihmalciliğinizden şikâyetçi. Hem mali durumunuz, hem de gönül işleriniz bu yüzden gelişemiyor. Dikkat!...

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Zekânız ve becerikliliğiniz size çok fayda sağlıyabilecek derecede. Ama hislerinize fazla kapıldığınız için, kabiliyetinize lâyık bir netice almakta güçlük çekiyorsunuz.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Bu haftayı daha ziyade istirahatle geçirin, iş teşebbüslerinizi birkaç gün geri bırakın. Zira bir müddet sonra dört yıldız birden sizi destekliyecek. O zamanı bekleyin.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Bugünlerde yapacağınız hareketleri iyi tâyin edemiyorsunuz. Dört gün içinde bir gece rüyanızda ne yapmanız lâzım geldiğini size söyliyecekler. Bu rüyayı bekleyin.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Hafta içinde iki defa çok sevdiğiniz kimselerin meclisinde yemek yiyeceksiniz. Sizin vereceğiniz bir haber tesadüfen yakın dostlarınızdan biri için çok faydalı olacak.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Sıhhatinizi merak ediyorsunuz. Sizde hiçbir hastalık yok. Bu endişeyi tamamen atın. Çok sevdiğiniz bir meşgale var, kendinizi ona verin, ondan faydalanacaksınız.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Hava değişikliği sizi de değiştirmiş, artık eski dostları da aramıyorsunuz. Yıldızınız «düşüncelerinizi açıklamanın zamanı, sizden ilgi bekliyenleri ihmal etmeyin» diyor.

JÜPONLU ADAM — Sıcak Londra sokaklarında şortlu kızlar nasıl yadırganmıyorsa, parklarda da mayolular tabiî karşılanıyor. Ama Hydepark'ta kız arkadaşlarının jüponunu giyerek türlü şaklabanlıklar yapan bu erkek de yadırganmaz mı?

Ağustos sıcakları dünyanın en büyük siyaset meydanı olan Hydepark'a bir plâj manzarası verdi.

HYDEPARK'TA PAZAR — Thames'e açılan küçük nehirciklerdeki motorcular bu yaz hayli para kazandılar. Fakat denizden mahrum olan Londralılar, hiç değilse güneşten faydalanmak için Hydepark'a yayıldılar.

Londranın Göbeğinde Mayo Ve Siyaset

MEVSIM hem yaz ve hem de günlerden pazarsa, Londrada gidebileceğiniz en uygun yer Hydepark'tır. Hydepark aynı zamanda bir nevi «Demokrasi Hipodromu» dur. Burada adım başına Londralıların «Soapbox Orators» adını taktıkları sıra hatipleri ile karşılaşırsınız. Bir köşede bir de bakarsınız mahşerî bir kalabalık ortasında «Siyah Irka Mensup İşçiler Yardımlaşma Teşkilâtı» nın, bir dudağı yerde, bir dudağı gökte zenci bir üyesi avaz avaz bağırıyor; az ötede ise üç ayaklı bir iskemlede güçlükle muvazene temin eden bir başka hatip, sadece bir kişiye hitab ediyor. Biraz daha ilerlediniz mi, birlikte getirdiği şeker sandığının üstüne çıkmış bir ahlâk vâizinin, Londralıları Kutsal Kitabın kurallarını tatbik etmeğe davet ettiğini işitirsiniz. Başka bir köşede nükleer silâhlar lânetlenirken, on adım ötede atom füze rampalarının arttırılması temennisinde bulunulur. Ama bütün bu konuşmalarda şahıslar hedef tutulmaz. Bu hareketli «Demokrasi Hipodromu» nun bir de başka cephesi vardır: 6 günlük bir bisiklet yarışı kadar yorucu bir iş haftasından sonra başını dinlendirmek isteyen her çeşit ve yaşta Londralı buraya akın ederek sereserpe çimenlere uzanır. Çoğunun kulağı bu siyasi forum'un uğultusuna kapalıdır. Londrada eczacı kantarı ile dirhem dirhem sunulan güneşten kabil olduğu kadar nasiplerini almağa bakarlar, hepsi o kadar. Fakat bu yaz bütün Avrupayı kasıp kavuran güneş, Londranın ananevi sisini de delerek, Thames nehrinin iki kıyısına tropiklerin sıcağını getirdi. Hydepark şortlu, mayolu kızlarla doldu, ama ateşli hatiplerin sesi boğucu sıcağa rağmen gene de kesilmedi.

HATİPLER KÖŞESİNDE — Hydepark'ın hatipleri ister yaz olsun, ister kış; ister dondurucu soğuk, ister bunaltıcı sıcak, tuttukları yoldan hiç şaşmazlar. Dinleyicileri de her zaman hazır ve nazırdır. İşin tuhafı, konuların hiç bir zaman tükenmediğidir. Bir yandan hararetli politika amatörleri dileklerini uluorta haykırırlarken, öte yandan kendi kabuğuna çekilmiş insanlar bu tezatlarla dolu bahçede gamsız kasavetsiz güneşlenirler.

BU yıl, ilk defa olarak, milli mefahirimizin azametli bir zaferi olan Mohaç'a sahifelerimizi ayırıyor ve «İki saat içinde bir devletin hayatına son veren» bu meydan muharebesinin tafsilâtını okuyucularımıza takdim ediyoruz:

Osmanlı Türklerinin Rumeli'ye ayak bastıkları 1361 senesinden beri Macarlar, ya karşımızdakilerin yardımcısı oldular veya ordumuzun karşısına çıktılar. Orta Asyadan kopup Tuna boyuna gelen bu cenkçi millet, İslâm dünyasının alemdarı Türklerin karşısında Haçlı âlemin bir kalkanı kesildi; bu mücadele Macaristanın zaptına ve Macar kıralığının ortadan kaldırılmasına kadar devam etti.

1521 de Belgradın alınması, Macarların bu tavırlarına karşı elbette bir darbe idi; Hırvatistan, Transilvanya ve Dalmaçyaya doğru akınlarımız önlenemez olmuştu. Gazi Hüsrev'in, Sinanın ve Bali Beyin yiğit birliklerinin akınları buraları tirtir titretti.

Macar seferi kararlaştırılınca, önce Veziriazam ve Rumeli Beylerbeyi İbrahim Paşa yola çıkarıldı. Maksat birkaç kale almak değil, Macar ordusunu arayıp yakalamak ve Macar gailesini ortadan kaldırmaktı.

Padişah da yüz bin kişilik bir kuvvetle vezirinin arkasından hareket etti (23 nisan 1526). İstanbul ile Macar ovalarının arası yaya olarak en az 1500 kilometre idi. Padişah Belgrada geldiği zaman, veziriazam, Peter Varadin kalesini almış; ordu, Tuna boyunu takibederek İyluk ve Eszek kalelerini de ele geçirmişti.

Macar Kıralı İkinci Layoş, ordusunu Budin (Buda) de topluyordu ve Avrupadan da bir Haçlı ordusunun gönderilmesini istiyordu. Macar beyleri, kıralların ordunun başına geçmesini kararlaştırmışlar, 150.000 kişilik bir kuvvet toplamışlardı. Bu ordu, Budin'den, Tunanın sağ kıyısındaki bir ovanın kenarında bulunan Mohaç kasabasına kadar olan 150 kilometrelik mesafeyi 38 günde almıştı.

300.000 kişilik Türk ordusu, askerî töreye göre, sağda Veziriazam ve Rumeli Beylerbeyi İbrahim Paşa, solda Anadolu Beylerbeyi Behram Paşa, merkezde padişah, yeniçeri ağası ve kapıkulu askeri olduğu halde Mohaç'a yürüyordu.

Harb plânı şöyle idi: Ordumuz, muharebe için hazırlanmış olan düşmana taarruz etmiyecek, onun saldırmasını bekliyecekti. Macarlar, kendi tâbiyelerine göre, ordumuzun merkezine zırhlı süvari birlikleriyle saldırınca, kuvvetlerimiz cephe hücumlarına karşı koymıyarak iki yana ve geriye alınacaklar, bu suretle Macarları tamamen merkez üzerine çekerek, derhal iki kanadlarına ve gerilerine bastırıp imha edeceklerdi.

Macarlar, Mohaç'ın güney batısında ortada Kahraman Papaz Paul Tomori, sağında Fransua, solunda Piyer ve arkada kıralları olmak üzere saf tutmuşlar; sağ yanlarını da Karasu bataklığına dayıyarak muharebeye hazırlanmışlardı.

Paul Tomori, Türk ordusundan esaslı malûmat alamamıştı, fakat muharebeye kararlı idi. 26 ağustos sabahı kumandanlarını topladığı zaman Polonvalı Gnobensky, yeni bir harb taktiği ortaya attı:

— Bütün arabaları toplıyalım, tahkimatlı bir ordugâh kuralım, Türklerin saldırışını burada bekliyelim... dedi.

Bu fikri, Macar beyleri beğenmediler:

— Türklerle açık sahrada vuruşmak istiyoruz... dediler.

Plânları şu oldu:

Harbi ovanın güney kısmında yapacaklar, sol kanadlarını Tunaya dayıyarak, sağ kanadlarını mümkün olduğu kadar Türklerin bağrına so-

Yukarıdaki gravürde Buda, Mohaç'tan 160 sene sonra, Türk hâkimiyetinin son günlerinde, 1686 muhasarası esnasında görülüyor. (Eski bir Macar eserinden).

Mohaç Meydan Muharebesinin 433. yıldönümü dolayısiyle

Bir Devleti 2 Saatte Yok Eden Muharebe

Ağustos, büyük Türk zafer ve meydan muharebelerinin ayıdır: 26 ağustos 1071 Malazgirt, 29 ağustos 1526 Mohaç ve 30 ağustos 1922 İstiklâl Harbi Meydan Muharebeleri...

YAZAN: NAŞİD HAKKI ULUÇ

kup dövüşecekler. Bütün kuvvetler, Türk birliklerinin ilk hatlarını bastıracak, zırhlı süvari de çekilecek olan Türkleri derinliğine çiğniyerek zafere ulaşacaklar... Bu plânda zırhlı süvariye güvenilerek yalnız cepheden hücum fikri hâkimdi.

26.8.1526 günü, genç kıral Layoş, başkumandan vekili Papaz Paul Tomoriyi ve Prens Zapolya ile diğer piskoposları da yanına alarak ordusunu dolaşıp onları cesaretlendirecek sözler söyledikten sonra âyinler yaptırırken; aynı gün Türk karargâhında, düşman harb hazırlığının bu safhada olduğu bilinmemekle beraber, ordumuz, emniyet tertibatı alarak Baranyavar'dan hareket etmişti. Yahya Paşazade Bali Bey beş bin atlı ile öncü ve Bosna Beyi Hüsrev Bey de kuvvetleri ile artçı olarak tâyin edilmişlerdi.

Büyük birliklerin başında, 2000 tüfekli yeniçeri, bir miktar top ve Rumeli askeri ile veriziazam; bunun gerisinde yine bir miktar topla Anadolu askeri; onun arkasında ise bir miktar topla kapıkulu ve yeniçeri askeri geliyor; Kanuni de onlarla beraber bulunuyordu.

Ordu, Mohaç ovasına böylece girdikten sonra, Kanuni Sultan Süleyman, ordusunu şevklendirmek için safları dolaşmış ve her sancağın dibine geldiği zaman dualar ederek askeri coşturmuştu.

27 ve 28 ağustos, Tuna boyunun yağmurlu günlerine rasladı. 29 ağustos çarşamba günü de yağmur yağıyordu. Öğleye doğru hava ziyadesiyle kararmış, sonradan birçok Macar ressamına ilham kaynağı olan, şiddetli bir fırtına Mohaç semalarını kaplamıştı. Macarlar, belki de havanın bozukluğundan, bugün de muharebe olmaz, diyerek ordugâhlarına çekilmek istedikleri bir sırada, Bali Beyin atılılarından bir keşif kolunun Nagi Niyarat üzerinden ilerlediğini ve onun arkasından Türk ordusunun da gelmekte ve muharebe için hazır olduğunu anlamakta güçlük çeçkmemişler ve derhal harekete geçmişlerdi.

Padişah, o sabah zırhını giymiş, başına tolgasını geçirmiş ve üstüne de üç sorguç taktıktan sonra, iki ordunun çarpışacağı sahaya hâkim olan «Türk Tepesi» ne çıkmıştı. Orada bir kere daha kumandanlariyle görüşmek istedi. Sınır beyleri huzuruna çağırıldı. Veziriazam, Bosna Beyi Hüsrev Beye hitabetti:

— Serhat beylerisiniz, padişahımız sizinle görüşmek istiyor. İşte Mohaç sahrası... Düşman ortada yok. Tedbir nedir?

Hüsrev Bey:

— Padişahım; biz, serhaddin tecrübeli ihtiyar kumandanlariyle görüşmeden kendi başımıza bir iş göremeyiz. Ferman buyurun, varıp bir görüşelim, gelelim... deyince, Kanuni emretti:

— Bu tecrübeli ihtiyarları önüme getiriniz!

Hüsrev Bey, bir adamına şu emri verdi:

— Tez varın; Koca Alaybeyi, Kara Osman, Mehmet Subaşı, Âdil Toca, Balabanbaşı buraya gelsinler!

Az sonra, cebesi arkasında, tolgası başında, kepeneği terkisinde kıranta bir ihtiyar geldi. Yüzü tıraşlı, fakat bıyıkları yanaklarına doğru uzanan bu ihtiyar, Âdil Toca idi. Hüsrev Bey, Âdil Tocanın bu emir üzerine geldiğini sanarak padişahın görüşme istediğinden bahsedince, Toca haykırmıya başladı:

— Artık dövüşmeden başka görüşme mi olur! Beni Koca Alaybeyi size yolladı. Düşman alayları görünmüş, çarhacımız temasa başlamış. Haydi geliniz, sancağınızın dibinde yerinizi alınız!...

Ve atını teperek alayına doğru gözden kayboldu.

Artık meydan muharebesi başlıyor demekti. Son emirler verilirken, Bali Beyden ilk haber de geldi. Düşman bayrakları görünmüştü.

Kanuni buyurdu:

— Sancakları açınız!

Sonra da ellerini gökyüzüne kaldırarak, Ulu Tanrıdan ordusuna yardım diledi.

Bütün atılılar, atlarından indiler, yere kapandılar. Veziriazam kahramanlık göstereceklere mükâfatlar vadettikten sonra atına atlayıp Rumeli askerinin başına yetişti.

Taarruz inkişafa başlamıştı. Macarlar merkez birlikleri ile doğru cephemize ve cephenin tam ortasına saldırdılar. Ateşle mukabelemiz, hücumun ilk şiddetini kırdı; kuzeye kayarak kurtulmak istedikleri zaman Rumeli askeri ile karşılaştılar. Plâna göre Rumeli askerleri sola ve geriye açılmıya başladı. Bunları sağ yanlarında bırakan Macar zırhlı atlıları, ordumuzun derinliğine doğru şiddetle saldırmıya devam ederlerken, Anadolu askeri de sağa ve geriye çekildi. Düşman, yeniçeri ve kapıkulu birlikleri tarafından karşılandı. Topçumuzun müessir ateşi üç yüz topun ağzından fışkırmıya başlayınca, muharebe derhal bambaşka bir hal aldı; kan gövdeyi götürüyordu. Düşman kendisini muvaffak olmuş görerek epeyce içeriye girmişti. Markzali'nin kumandasındaki Macar fedaileri, padişahın bulunduğu tepeye kadar sokuldular. Onu, ölü veya diri yakalamak istiyorlardı. Fedailerden üçü çok yaklaşmış ve padişaha birkaç ok da isabet ettirmişlerse de zırhını delememişlerdi.

Bu esnada sağa, sola ve geriye cephe almış bulunan düşman, her üç yandan çevrilmiş; kurtuluşu kaçmakta aramış ise de Bali ve Hüsrev beylerin akıncıları tarafından sarılmış ve imha edilmişti.

25.000 düşman ölmüş, pek azı kurtulmuş, Başkumandan Paul Tomori telef olmuş, Kıral Layoş da mağlûp olduğunu görünce, kaçmak istemiş ise de Karaziça deresini geçip yardan yukarı çıkarken veya Çele suyu bataklıklarında yuvarlanarak can vermişti.

Mohaç zaferi Türk tarihine iki saat süren bir savaşla kazandırılmıştı. Yedi kat mehterin zafer gülbankı o gece Mohaç ovasını çınlatıyordu.

Ordu, üç gün daha Mohaç'ta dinlendikten sonra, yola çıkarak eylülün yirminci günü sancaklarını şirin Buda'nın kaleleri önünde sıralamıştı. Halkının bir kısmı kaçmış olan Macar payitahtı, mukavemet etmeden kale anahtarlarını Büyük Kanuniye teslim etmiş ve Türk sancağı Budin göklerinde 160 yıldan fazla bir zaman dalgalanmıştır.

Hayat

MOHAÇ

(Mohaç Meydan Muharebesinde B

ZAFERİ

Bey fırkasının çevirme hareketi)

Goya Borski tarafından yapılan bu tablonun aslı Askeri Müzededir.

Hayat

MOHAÇ ZAFERİ

(Mohaç Meydan Muharebesinde B

Bey fırkasının çevirme hareketi)

Gloya Borski tarafından yapılan bu tablonun aslı Askeri Müzedeki

1959-60 Sonbahar, Kış Yenilikleri

PARİSİN BÜYÜK TERZİSİ MAGGY ROUFF'UN MUHTEŞEM DEFİLESİNDE NELER GÖRDÜM?

PARİS MUHABİRİMİZ GÜLGÜN ÜSTÜNDAĞ BİLDİRİYOR:

Pariste bütün büyük terziler 1959 - 1960 senesi sonbahar ve kış modellerini gazetecilere teşhire başladılar. Hayat'ın Paris muhabiri olarak bunların hepsine davetliyim. Bu yazımda Parisin en büyük mezonlarından biri olan Maggy Rouff'un 26 temmuzda yapılan defilesini sizlere anlatacağım.

Bu defilede 96 elbise, palto, tayyör ve 21 kürk gördüm. Davet akşam saat 9 da idi. Avenue Matignon Başvekâletin bulunduğu sokak, biraz ötede Elysée sarayı! Maggy Rouff'un binası bizim ölçülerimize göre ufak bir saray! Bahçe içinde. Kapıya geldiğim zaman içerisi pırıl pırıldı. Kapıda davetiyeler gösterilerek birkaç kontrolden geçiliyor, davetlilerin ellerine birer program, ayrıca yeni saç ve ayakkabı modellerini ihtiva eden zarflar veriyorlar, sonra çok güzel giyinmiş genç kızlar misafirleri salonlara taksim ediyorlar. Ben Şimal memleketleri, Almanya, Avusturya ve Orta Şark gazetecilerine tahsis edilen salonda idim.

Maggy Rouff Paristeki terziler arasında binası en büyük olanlardan biri olduğu için en çok misafir davet eden mezondur. İç içe sekiz, on salon var. İtalyan gazetecilerine bir büyük salon tahsis edilmişti. Saat dokuza doğru duvardaki aplikleri de yaktılar, ortalık pırıl pırıl oldu. Salonlar tıklım tıklım dolu idi ve defile bir tayyörle başladı.

Maggy Rouff bu seneki koleksiyonunda yer alan elbiselere her nedense polis romanları ile alâkalı isimler koymuş: Gizli Polis, Şantaj, Haydut, Kloroform, Kokain, Komiser, Dalavere, Detektif, İkinci Şube, Tahkikat, Tehdit, Tabanca, Takip ve bunlara benzer bir sürü isim... Mamafih bunların yanında bazan gece elbiselerinin daha kadınca isimleri var. Madam Bovary, Lolita, Dezdemona, Elvir, Lükres, Leylâ, Rebeka gibi... Fakat bütün bunlar da edebiyattan alınmış.

Maggy Rouff'un bu mevsim için hazırladığı silûet, bütün diğer terzilerdeki gibi kadınları uzun gösteren bir silûet. Yani (ligne droite - düz hat). Bununla beraber geniş olan elbiselerde zeytin biçimi de çok var, yaka daima yüksek.

Ligne droite bilhassa tayyörlerde, mantolarda, küçük gündüz elbiselerinde, tünik şeklindeki döpiyeslerde ve gece fourreau'larında gözükülyor. Tayyör ceketleri çok uzamış. Bunlar bir nevi truvakar halinde, dar, fakat beli oturmamış. Etekler dar ve geçen mevsime nazaran daha uzun. Yakalarda çok kürk var.

Mantoların yakaları yüksek, kolları geniş, fakat etekleri düz iniyor. Küçük yünlü elbiselerin hepsi dar ve yakasız. Hepsi kalınca yünlülerden yapılmış. Bununla beraber bele tam oturmıyan, etek kısmı biraz daha geniş olan redingot tarzında paltolar da var. Bunların içinde aynı biçimde elbiseleri bulunuyor. Geniş hatta (ligne large) ise bilhassa kokteyl, akşam yemeği ve gece elbiselerinde raslanıyor. Bunların etekleri zeytin biçiminde veya dekolteleri zeytin şeklinde.

Maggy Rouff bu gibi elbiselere daha feminin bir hal vermek için pek çok volân ve fırfır koymuş, yakalarda, kollarda ve eteklerde volânlar pek çok.

Bilhassa göze çarpan hususiyetler, kalın tweed tayyörlerin içine ince muslin blûzlar koyması; tweed tayyörlerin kenarlarını kumaşından yapılmış saçaklarla süslemesi, habillé tayyörlerin içine saten blûz ve aynı satenden astar koyması.

Gece elbiseleri arasında lâme tayyörler de vardı. Bunlar düz bir lâme elbise ve üzerinde uzun, spor biçiminde yapılmış aynı lâmeden ceketleri var. Ceketlerin bellerinde de kemerler. En çok kullandığı renk kahverengi (açık veya koyu, hattâ gece elbiselerinde bile) siyah, siyah-beyaz, mor, gri ve kırmızı.

Spor takımlarda yine tweed ve mohairler hâkim. Paltolarda iki taraflı kumaşlar, böylece bazı paltolar iki taraftan giyilebiliyor. Akşam ve gece için saten, broché denilen lâmeli kumaşlar ve bilhassa kadife. Bu sene Paristeki bütün terzilerde kadife pek çok. Hattâ öğleden sonra tayyörleri için bile.

Mankenler gayet ince kızlar, makiyajları bu senenin modası olarak son derece soluk. Tamamiyle renksiz gibi.

Beş, altı gündür durmadan terziden terziye koşan gazeteciler, bilhassa yabancı basın mensupları, artık en güzel modeller karşısında bile heyecanlanmıyorlar. Nasıl heyecanlansınlar ki ekserisi kadın olan bu muhabirler, gördükleri modellerden birini bile alacak durumda değil. Fakat defile devam ederken her terzide olduğu gibi beyaz ceketli garsonlar gümüş tepsiler içinde buzlu şampanyalar ve sandviçler geçiriyorlar. Bunlar ışık bolluğundan ve kalabalıktan bunalmış seyircilerin pek makbulüne geçiyor.

100 küsur modelin ve harika vizonların defilesi bittiği zaman saat on biri geçiyordu.

Gazeteciler notlarını toparlayıp âdeta koşa koşa salondan çıktılar. Hepsi gazetelerine bu geceyi anlatmıya gidiyordu.

Ekose yünlüden dar bir elbise ve bu yıl çok moda olan uzun bir ceket. Ceketin yanları yırtmaçlıdır. İki düğme ile iliklenmektedir. Yakasında tilki kürkü mevcuttur.

Gri flânelden çok sade ve zarif bir tayyör. Etek bolcadır ve yanlarda geniş pensleri mevcuttur. Ceket bele hafif oturmuştur. Gizli bir şekilde iliklenmektedir. **(Carven Junior - Prêt à Porter)**

Yeşil tüvid kumaştan bir robmanto. Boydan boya önden iliklenmektedir. Elbisenin, aynı kumaştan geniş bir şalı mevcuttur. **(Basta Paris)**

Sonbahar tayyörlerinde kürk revaçta. İşte, siyah - beyaz ekose yünlüden bir tayyör. Ceket kemer ile sıkılmaktadır. **(Basta Paris)**

Elbise olarak da giyilebilecek güzel bir döpiyes. Etek yüksek kemerli ve hafif büzgülüdür. Blûz gibi giyilen ceket belden üç parmak uzundur. Son derece sade ve o nispette de zarif elbisenin beli hafif oturmuştur. **(Brigitte de Cannes)**

Sonbahar için düz ve ekose yünlüden güzel bir kıyafet. Hardal renkli yünlüden yapılan elbise yakasızdır. Aşağıda ve yukarıda iki düğmesi vardır. Elbisenin üzerine tünik gibi giyilen yandan yırtmaçlı ekose yeleği vardır. **(Pierre Billet)**

YAŞAYAN ÖLÜ

YAZAN: WILKIE COLLINS — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

8

HAREKET tarzı hakkında bu söyledikleri hakikaten mâkul bir izahtı, ama bana göre tamamiyle kâfi değildi.

Sorularıma devam ettim:

— Şu halde, sizin kanaatinize göre, John Jago tehdidini yerine getirmiş ve avdet etmemiştir. Demek ki, yine size göre, o şimdi sağdır ve bir yerde saklanmıştır?

— Muhakkak böyledir.

Bunu Naomi de tekrarladı:

— Muhakkak böyledir.

— Şu halde, onun bir trene binerek New York istikametinde gittiği hakkındaki rivayetin doğruluğuna inanmış bulunuyorsunuz?

— Evet, buna muhakkak nazariyle bakıyorum. Daha da ileri giderek diyebilirim ki onun izinde idim. Onu bulmayı çok istiyordum. Eğer beni yakalayıp getirmeselerdi muhakkak ki bulacaktım.

Naomi'ye baktım. Dedi ki:

— Buna ben de inanıyorum. John Jago her halde saklanıyor.

— Silas'la Ambros'tan korktuğu için mi saklandığına inanıyorsunuz?

Naomi tereddüt etti. Ve sonra:

— İhtimal onlardan korkuyor... diye cevap verdi ve ihtimal kelimesi üzerinde kuvvetle durdu.

— Demek bunun muhakkak olduğuna pek inanmıyorsunuz?

Tekrar tereddüt etti. Kendisini sıkıştırdım:

— Peki, böyle birdenbire ortadan kaybolmasında başka bir sebep düşünüyor musunuz?

Naomi önüne bakmaya başladı. Neden sonra:

— Hayır, dedi, bu hususta bir şey söyliyemiyeceğim.

Bu sefer Ambros'a hitabettim:

— Bize daha başka söyliyecekleriniz var mı?

— Hayır, bütün bildiklerimi söyledim.

Tuttuğum avukat ile konuşmak üzere ayağa kalktım. Bize ziyaret müsaadesi alan ve bize cezaevine kadar refakat eden de kendisi idi. Bütün bu müddet esnasında o, bir kenarda oturmuş, Ambros Meadowcroft'un anlattıklarının cezaevi memurlariyle benim üzerimdeki tesirlerini anlamaya çalışıyordu.

Ona yavaşçacık sordum:

— Bu izah, savunmaya yeter mi?

— Evet, savunmamız bundan ibaret, Mr. Lefrank. Lâf aramızda, siz nasıl buluyorsunuz?

— Lâf aramızda, ben öyle zannediyorum ki yargıç onların muhakemeleri lüzumuna karar verecektir.

— Cinayet suçu ile mi?

— Evet, cinayet suçu ile.

Bölüm VIII
İTİRAF

Avukata verdiğim cevaplar, bende hasıl olan kanaatin tam bir ifadesi idi. Ambros'un anlattığı hikâye, benim nazarımda savcı tarafından ileri sürülen iddia ile, dinlenen şahitlerin ifadelerini çürütmek üzere uydurulmuş bir hikâyeden ibaretti. Ben bu neticeye, Naomi'nin hesabına, istemiye istemiye ve üzüntü duyarak varmış bulunuyordum. İkinci sorgudan sonra tutukluların serbest bırakılacakları hakkında Naomi'nin beslemekte olduğu ümidi bertaraf etmek için dilimin döndüğü kadar lâf söyledim. Sonradan hayal kırıklığına uğramasını önlemek istiyordum.

Kararlaştırılan gün geldi.

Naomi ile birlikte yine mahkemenin yolunu tuttuk. Mr. Meadowcroft evden ayrılamıyacak kadar rahatsız bulunduğundan mahkemeye gelemedi. Kızı hazırdı. Tek başına geldi ve yine tek başına bir yere yerleşti.

Silas, yargıcın önüne bu ikinci çıkışında, tıpkı kardeşi gibi, daha temkinli ve soğukkanlı görünüyordu. İddia makamı başka şahit getirmemişti. Savaşa, yanmış kemikler hakkında doktorlar tarafından verilen raporla başladık ve bir dereceye kadar da savaşı kazandık. Bu noktayı biraz izah edeyim: Doktorlara, aralarında fikir ve kanaat birliği olmadığını söyledik. İtiraf ettiler ki ileri sürdükleri fikirlerde kesin bir kanaate varmış değillerdir. Hattâ bunlardan ikisi daha ileri giderek kemiklerin insan değil, hayvan kemiği olduğunu açıkladı. Bundan son derece faydalanmaya çalıştık; daha sonra, Ambros Meadowcroft'un anlattığı hikâye dairesinde, savunmaya giriştik.

Tarafımızdan savunma şahidi getirmeğe bittabi imkân olamadı. Bu hal ya avukatımızın moneviyatı üzerinde müessir olmuş veya müeklifinin anlattığı hikâye hakkındaki benim kanaatime iştirak etmiş olmalı ki, bütün gayretine rağmen, pek inanmadığı bir dâvayı savunanlara mahsus bir çekingenlikle söz söylüyordu. Sözlerini bitirip yerine oturduğu zaman Naomi bana endişeli gözlerle baktı. Elini elime aldığım anda buz kesilmiş olduğunu gördüm. Anlaşılan, savunmanın iddia makamı üzerinde pek lehte bir tesir icra etmediğini yüzlerden okumuş olacaktı. Bununla beraber sorgu yargıcının vereceği kararı sükûnetle bekliyordu. Ben kendi hesabıma onun nasıl bir karar vereceğini pek güzel hissediyordum. Nihayet yargıç, kararını açıkladı. Buna göre, Ambros ile Silas, adam öldürmek suçundan yargılanacaklardı. Bu korkunç açıklama üzerine Naomi'nin başı, omuzuma düştü.

Onu derhal dışarıya, açık havaya çıkardım. Parmaklığın önünden geçtiğim sırada yüzü sapsarı kesilen Ambros'un arkamızdan baktığını gördüm; yargıcın kararı onu fena halde sarsmışa benziyordu. Kardeşi Silas ise, büyük bir korku içinde, arkasındaki sandalyeye çöktü. Zavallı, yılmış bir köpek gibi titriyordu.

Miss Meadowcroft çiftliğe bizimle beraber döndü. Mûtadı üzere hiç konuşmuyordu. Tutuklu kardeşleri için acaba bir acı duyuyor muydu? Bu esrarengiz mahlûktan bunu anlamak mümkün olmuyordu. Naomi, odasına çekildikten sonra biz onunla yalnız kalmıştık. Hayretle anladım ki dışardan merhametsiz gibi görünen bu mahlûk da nihayet Havva'nın kızlarından biri olduğunu, kendi tarzında, hepimiz gibi onun da hissettiğini ve ıstırap çektiğini ispat etti. Birdenbire yanıma yaklaştı ve eliyle kolumdan tutarak:

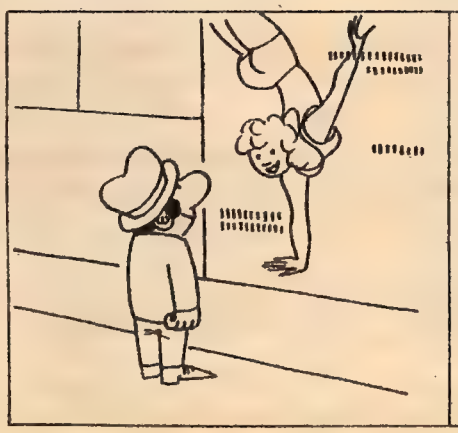

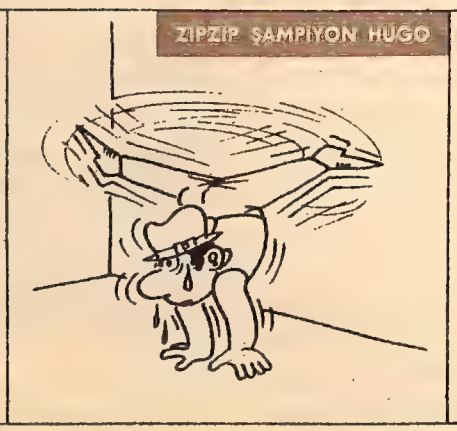

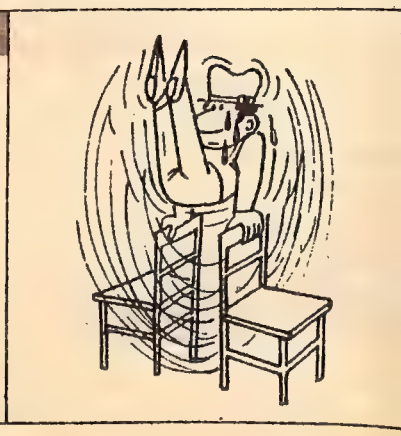

— Siz bir avukatsınız değil mi?... diye sordu.

— Evet.

— Bu meslekte pratiğiniz var mı?

— On yıldır avukatlık ediyorum.

— Zannediyor musunuz ki...

Cümleyi bitirmeden birdenbire durdu, sert çehresi yumuşamıştı, yere bakmaya başladı. Ve sonra:

— Neyse, dedi, bu felâket beni altüst etti. Kusuruma bakmayınız. Ne söylediğimi bilmiyorum.

Bunları söyledikten sonra dönüp gitmeğe başladı. Acaba bana ne sormak istiyordu da birdenbire bundan vazgeçti? Fakat içime öyle doğdu ki bunu bana ergeç soracaktır. Netekim tahminimde yanılmamışım. Daha kapıya varmadan, kendi iradesiyle hareket etmeyip başka bir kuvvetle sevkedilen bir insan haliyle, tekrar yanıma gelerek yarıda bıraktığı soruyu tamamladı:

— Zannediyor musunuz ki John Jago sağdır?

Bu sorunun, arzusu hilâfına, ağzından fırlamış olduğu besbelliydi. Cevap verdim:

— Zannetmiyorum.

— Hatırlayınız ki John Jago kardeşlerimin elinden çok çekti. Birdenbire çiftliği terketmeğe karar vermiş olması mümkün değil midir?

— Ben bu ihtimale inanmıyorum... dedim. Bir lâhza yüzüme dalgın ve ümitsiz bir bakışla baktı ve sonra ağarmış başiyle selâm vererek yanımdan ayrılıp gitti. Odayı geçip kapıya doğru giderken başını kaldırıp yukarı baktığını gördüm ve dişleri arasından kendi kendine yavaşçacık şunları mırıldandığını işittim:

— Tanrı der ki: «İntikam almak elimdedir, lâkin affedeceğim.»

Bu sözler, onu seven kadının John Jago için söylediği cenaze duası idi.

Onu sonradan gördüğüm zaman eski haline gelmiş, yine eski maskesini yüzüne takmıştı; sessiz sessiz oturuyor, avukatların, darağacı ihtimalini de içine olan konuşmalarını mütevekkilâne dinliyordu.

Yalnız kaldığım zaman Naomi için üzülmeğe başlamıştım. Yukarı çıkıp yavaşçacık kapısını vurdum ve dışardan sorularımı sordum. Bana hazin, fakat cesur bir sesle cevap verdi:

— Katlanmaya çalışıyorum; tekrar buluştuğumuz zaman sizi üzmiyeceğim.

Bu Amerikalı kıza karşı beslediğim alâkanın hakiki mahiyetine dair bende uyanan ilk şüphelerin tesiri altında merdivenlerden aşağı indim. Onun bana verdiği cevap, niçin gözlerimi yaşlandırmıştı? Kimse tarafından rahatsız edilmeden düşünmek için dışarı çıktım. Yürürken neden onun sesinin tonu kulaklarıma yerleşmiş bulunuyordu? Mahkemeden dışarı çıkardığım zaman, parmaklarının elime hafifçe temasını elim niçin hâlâ hissediyordu?

Ansızın İngiltereye dönmeğe karar verdim. *(Devamı gelecek sayıda)*

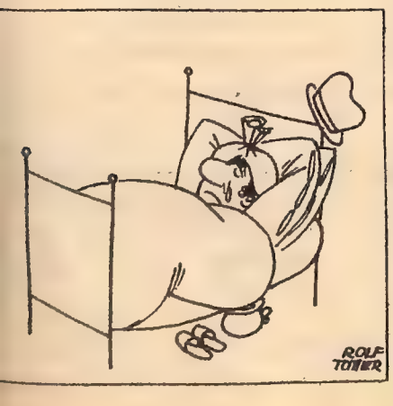

Bol Meyva Yemeli Ama...

Hava sıcak, hararetiniz var. Gelsin kavun karpuz, gelsin şeftali kayısı. Ama bir zaman sonra bir karın ağrısıdır başlar, bağırsaklarınız bozulur. Kabahat meyvanın değil, sizindir. Gerçi meyva faydalıdır, fakat yemesini bilmezseniz bazan tehlikeli bile olabilir. Onun için meyva yerken aşağıdaki tavsiyeleri hatırlayınız:

Meyva üstüne su içmeyin.

Meyvanın üstüne hemen su içerseniz, çiğnenirken ezilmiş olan meyva parçalarının içine tekrar su dolacak ve hacmini genişletecektir. Bu genişleme midede fazla bir şişkinlik husule getirecek, dolayısiyle diyafram üzerine ve bilhassa barsaklara büyük bir tazyik yapacaktır. Bu tazyik de şiddetli karın ağrılarına sebep olabilir.

Kiraz + Bira = Zehir.

Meyvaların hepsinin şişme nispeti aynı değildir. En az genişliyen elmadır; hacminin % 10-20 nispetinde şişer. Tek çekirdekliler fasilesinde en fazla şişme kabiliyeti olan ise kirazdır; hacminin bir misli şişer. Meyvayı şişiren mayi, sudan ibaretse şiddetli sancı yapabilir ama tehlikeli değildir. Fakat su değil de meselâ bira ise tehlikelidir. Zira birada bulunan maya, meyvaları tahammür ettirir ve hâsıl olan usare insanı zehirliyebilir.

Su veya içki içtikten sonra meyva yiyebilirsiniz.

Kirazı su veya içki içtikten bir müddet sonra yerseniz hiçbir zararı yoktur, çünkü likitler çabuk imtisas edeceğinden, kirazın hazmı başlıyana kadar içilen mayi mideden ayrılabilir.

Ham meyvalara rağbet etmeyin.

İyicene olmamış meyvalar şiddetli diyare ve karın ağrısı yapar. Meyva asidi bağırsak cidarını tahriş eder, mukoza kendini müdafaa için sancı şeklinde faaliyet gösterir ve tahriş edici maddeden bir an evvel kurtulmak için fazla usare ifraz etmek mecburiyetinde kalır.

İshal bazan faydalıdır.

Çok defa meyvaların müleyyin hassaları vardır. Bu da ihtiva ettikleri selüloz miktarının çokluğundan ileri gelir. Meyva kürü yaparken, insan her zamankine nazaran biraz fazla mülâyemet hissedebilir. Bu bir allerji alâmeti değil, toksinlerin atılması uğruna organizmanın gösterdiği fazla gayretten ibarettir. Bu gibi hafif ishaller bazan faydalıdır.

Meyva kürünü tedricen yapın.

Bağırsak iltihaplarından korunmak için meyvaları tedricen yemelidir. Bir gün yarım, ertesi gün bütün, daha ertesi gün daha fazla olmak üzere, azar azar arttırın. Kışın meyva yememeğe alışan bağırsaklar birden meyva bolluğuna uğrayınca, bozulabilir.

Kavunu hiçbir zaman soğuk yemeyin.

Kavun hazmı güç olan meyvalardandır. Çünkü fazla miktarda selülozu vardır ve selülozu da çok elyaflıdır. Bu elyaf hazım sistemi mukozasını tahriş eder. Bu sebeple kavunu soğuk yerseniz, selülozun tahrişatı üstüne bir de soğuğunki ilâve edilecektir.

Kavunun üstüne yarım bardak şarap için.

Kavunun iyi hazmolması için fazla mide usaresine ihtiyaç vardır. Şarapta bulunan alkol, midedeki usare ifrazını arttırma hassasına sahip olduğu için, kavunun üzerine içilecek yarım bardak şarap, hazmını kolaylaştırır.

Meyvaları aç karnına ve yemekten evvel yemeli.

Memleketimizin âdeti ekseri soğukluğu yemek üstüne yemektir. Halbuki mide sağlığı bakımından bu hiç de iyi sayılmaz. Yenen şeylerin hazmı için mide mevcut usaresini kullanmıştır. Üzerine fazla selülozlu besi olan, bilhassa kavun gibi meyvalar yiyince, midenin tekrar usare ifraz etmesi güç olduğundan, usare tazelenene kadar yenilen meyva midede kalır ve hazmı uzamış olur. Amerikada meyvaları ekseriya sabahları aç karnına yerler. Bilhassa kavun, yemek altına bir ordövr olarak hattâ biraz da tuz veya biber ekilerek yenir. Tabii alışma meselesi, ama bu şekil muhakkak ki çok daha faydalı ve hazım bakımından kolaydır.

Meyva, susuzluğu da önler.

Meyvalarda bol miktarda su bulunduğu için, su ihtiyacını karşılıyabilir. Ayrıca susamada büyük rolü olan toksinleri de temizlediğinden bu bakımdan da susamayı azaltır.

Bağırsaklarınızdan şikâyetçi iseniz meyvaların kabuğunu soyarak yiyiniz.

Meyvanın asıl vitamini kabuğundadır derler ve bu düşünce ile son zamanda meyvaları kabuğu ile yemek âdet oldu. Halbuki meyvaların etinde de vitamin vardır. Buna mukabil kabuğunda etinden daha çok selüloz da bulunduğundan karın ağrısı ve diyare çekmektense, vitamini biraz noksan almayı tercih edebilirsiniz.

Meyva yaş yenmek içindir ama...

Meyva yediğiniz zaman karın ağrısı veya herhangi bir rahatsızlık hissediyorsanız, pişmiş şekilde; yani külde, komposto, hoşaf şeklinde yiyin. Gerçi pişirilince meyvanın vitaminleri, bilhassa C vitamini kaybolur ama selülozu mide ve bağırsak cidarını tahriş etmiyeceği için sıkıntı çekmeden meyva yemiş olursunuz.

Her mevsimin meyvasını yemeli.

Soğuklar biter, bahar gelir. Karşımıza ilk çıkan mevsim meyvası çilektir. Bunun yanıbaşında erik, biraz sonra zerdali, kayısı, derken şeftali, kavun ve karpuz bitmeden de üzüm başlar. Kimi kavunu, kimi üzümü daha fazla sever. Muhakkak olan bir şey varsa, bu meyvaların hepsinin de bilhassa kendi mevsimlerinde gayet faydalı olduğudur. Her birinin kendine mahsus vitaminleri, şüphesiz ki, uzviyetimizin bu meyvaların çıktığı mevsimde en çok ihtiyacı olduğu besilerdir.

BÜYÜKADA DEĞİL, KUŞADASI!... — Renk renk, şık şık eyerli, hattâ kordelelerle süslü eşeklerin üzerinde son model mayolu genç kızları görüp kendinizi Büyükadada, yahut Heybelide sanmayınız. Burası Kuşadasıdır. Ayrıca plâjlarla şehir arasında mekik dokuyan pek orijinal arabalar da vardır. Resimler plâjdan iki estantanedir.

SENELİK TATİLİNİZİ MEMLEKETİN NERESİNDE GEÇİREBİLİRSİNİZ?

Kuşadası

FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES

EFES'in ve Meryem Ana evinin hemen yanıbaşında bulunan Kuşadası son yılların en gözde plâj şehirlerinden biri haline girmiştir. Efesi ve Meryem Ana evini ziyaret eden Hıristiyan hacılardan tutunuz da, bütün Aydın, bütün Nazilli ve civar halkı deniz mevsimini geçirmek üzere, eski ve meşhur Adliye Vekili Mahmut Esadın memleketi, Kuşadasına koşmaktadır. Eğer şehre girdiğiniz zaman gece ise âdeta gözlerinize inanamazsınız. Sahilde, yüzlerce elektriğin içinde pırıl pırıl, yan yana gazinolar. Asfaltta piyasa eden pantolonlu kadınlar, şortlu genç kızlar. Her tarafta yanan flüoresan lâmbaların ışığı altında «Hoş geldiniz» levhaları. Kıyıda, bir gazinoda çalan cazbant ve danseden çiftler...

İşte Kuşadası böyle bir Kuşadası olmuştur. Kuşadasına, İzmir - Aydın şosesi üzerinden, Selçuk mevkiinden ayrılarak gidiliyor. Bu, aynı zamanda Efes'e giden yoldur. Biraz daha ileride de Meryem Ana evinin yolu vardır. Bu itibarla gündüz, hele sıcak günlerde, ziyaretlerini yapan Hıristiyan hacılar geceyi ekseriya Kuşadasında geçiriyorlar, ertesi günü bol bol denize girip sonra İzmire hareket ediyorlar. Kuşadasına giderken ilk raslanan plâj ve ılıca meşhur 31 Plâjı ve içmeleridir. Ondan sonra, «İyi günler» levhaları arasında, sanki titiz bir kadın eli tarafından tozu alınmış gibi, her tarafı tertemiz kazaya giriyorsunuz. Asfalt yollarda, kocaman kamyon lâstikleri takmış, fakat gayet süslü ve 6-8 kişi alan gezinti arabalarının içinde mayolu kadın ve erkeklerin plâjlara gittikleri görülüyor.

İkinci kuş cenneti: Kuşadası hakkında çoğumuzun yanlış bilgisi vardır. «Kuşadasına gidelim ...» denince birçok kimse etrafı tamamen su ile çevrili hakiki bir adaya gidileceğini zanneder, hattâ buraya geçmek için vasıta bulup bulamıyacaklarını bile düşünenler vardır. Halbuki plâjları ile meşhur Kuşadası bir yarımadadır. Hiçbir deniz vasıtasına ihtiyaç hâsıl olmadan buraya gidebilirsiniz. Vakaa kazanın tam karşısında yine aynı ismi taşıyan küçük bir ada vardır. Fakat burada binlerce tavşandan başka hiç kimse yaşamaz. Sahile pek yakın olan bu ada da dar bir mendirek ile kazaya bağlanmaktadır.

Evliya Çelebinin yazdığına göre Kuşadasına bu ismin verilmesinin sebebi vaktiyle her yıl yüz binlerce kuşun bu adacığı mutlaka ziyaret etmesi imiş. Kuşlar Kuşadasında mola vermeden geçmezlermiş. Demek, bu da Manyas gölü civarındaki kuşlar cenneti gibi bir yer.

Kadınlar Denizi: Kuşadasının birçok plâjı vardır. Fakat bunların en esaslıları İzzet ve «Kadınlar Denizi» isminde olanlarıdır. «Kadınlar Denizi» adına bakıp da denizde bir harem-selâmlık olduğunu sanarak «Erkekleri buraya almazlar...» diye gitmemezlik etmeyiniz. Kadınlar Denizinde artık bugün erkekler asla ekalliyette değildir. Buranın bir ismi de «İnce Kum» dur. Hakikaten de pudraya benziyen âdeta un kadar ince bir kumu vardır. Kadınlar Denizinde kendinizi Kuşadasında değil, Büyükadada, yahut Heybeliadada zannedebilirsiniz. Meselâ gazinoların arasından, mayosu ile süslü bir eşeğin üzerine binmiş genç bir kadının tıkır tıkır önünüzden geçip gittiğini görürsünüz. Kadınlar Denizi mevkii şimdi ayrı bir deniz sitesi haline geliyor.

Görülecek yerleri: Kuşadasının tarihi çok eski devirlere dayanmaktadır. Hattâ bir bakıma buranın, pek yakınındaki Efes büyük bir zelzele ile yıkılınca oradaki halk buraya gelip yerleşmiş ve Efes'e benziyen bir medeniyet kurmuş. Türklerin eline geçtikten sonra da Kuşadası birçok eser kazanmıştır. Her sokağı anfiteatr şeklinde kat kat olan ve her evin penceresinden deniz görünen bu güzel kazada meş-

EFES DÖNÜŞÜ... — Kuşadasının kapı bitişik komşusu Efes ve Meryem Ana evidir. Buraya giden Hıristiyan hacılar serinlemek ve denize girmek için Kuşadasına geliyorlar. Sağdaki resim adanın otellerinden birini gösteriyor.

KADINLAR DENİZİ VE ÖTESİ... — Kuşadasının «Kadınlar Denizi» ve «İzzet» gibi meşhur plâjları vardır. Kadınlar Denizine erkekler de girer. Resim, şehrin hemen içindeki İzzet plâjlarından bir sahneyi gösteriyor.

hur «Öküz Mehmet Paşa» nın o mimarî harikası olan kervansarayı bir âbide gibi yükselmektedir. Tabiî Kuşadasına gitmişken civardaki Efes'i ve biraz ilerideki Meryem Ana evini görmek pek yerinde olur.

Hususiyetleri: Kuşadalıların veya Kuşadasını sevenlerin meşhur ve güzel bir tarifleri vardır. Derler ki: «Bizim Kuşadası barbunyaları, Kuşadası levrekleri, kefalları, mercanları, sinaritleri, çipuraları o kadar tazedir ki kızarmak üzere balığın kuyruk tarafı tavada ise başı daha henüz denizdedir. Şüphesiz ki bu derecesi tatlı bir mübalâğadır. Fakat balığın baş tarafı da, kuyruğu gibi denizden çıktıktan hemen biraz sonra muhakkak ki tavadadır. Buna emin olabilirsiniz.

Vaktiyle bütün Avrupanın, bilhassa Yunanistan, İtalya ve Fransanın balını, pekmezini Kuşadası verirmiş. Dünyanın en nefis balı buralarda yetişirmiş. Hattâ Avrupaya ihraç edilecek bal ve pekmez ambalâjı makamında kullanılan çömlek ve testilerin imali için civarda kocaman bir «Çömlekçi» kazası meydana gelmiş. Bu küçük şehrin bütün vazifesi büyük ihraç maddesi olan bal için çömlek, pekmez için testi imali imiş. Bugün Kuşadasının nefis yemişleri, balını da, pekmezini de geçmiştir.

Otel ve lokantalar: Biri yeni olmak üzere, Kuşadasının üç büyük ve bazı küçük otelleri vardır. Ayrıca memlekete gösterilen turistik rağbet karşısında her gün yeni yeni otel ve gazinolar kurulmağa başlanmıştır. Yeni Ada Otelinde fiyatlar şöyledir: Tek kişilik odalar beş lira, iki kişilik odalarda yatak başına dörder lira, üç kişilik odalarda yatak başına üçer lira. Mobilyeli pansiyon yok denilecek kadar azdır. Buna mukabil mevsimliğine boş evler iyi para getirmektedir. Lokantalardaki fiyatlara gelince... Bunlarda tavuk 200 - 220, bütün kebap etler 140, sebzeler 80 - 100 kuruş arasındadır.

Deniz kenarındaki güzel gazinolardan başka, şimdi şehrin yukarı mahallelerinde tepeden Kuşadasını gören son derecede şairane ve güzel yerler açılmağa başlanmıştır

Kuşadasının tatil mevsimi civara nazaran daha çok uzundur.

HER PENCERE DENİZE BAKAR — Kuşadası kazasını çoğumuz ada zannederiz. Halbuki kaza bir yarımada üzerindedir. Bir tepe üstüne anfi şeklinde kurulan şehirde hemen hemen her evin penceresinden deniz görülür.

GÖNÜL POSTASI

KIZLAR KARŞISINDA MAHCUP GENÇLER

Okumakta olduğunuz GÖNÜL POSTASI sütununa mektup gönderen okuyucularımızdan çoğunun dertleri bazı mevzularda biribirinin aynıdır. Bu mektuplardan çoğunda gençler kendilerinin çok mahcup yaradılışta olduklarını yazarak hiçbir kız arkadaş edinemediklerinden şikâyet etmektedirler. Yaşları pek de küçük olmıyan bu delikanlılar, bir kızla konuşurken ne söyliyeceklerini şaşırdıklarını, hattâ titrediklerini, düşündüklerini anlatmak kuvvetini kendilerinde bulamadıklarını bize yazarak dertlerine bir çare göstermemizi istemektedirler.

Bize bu türlü mektup yazan gençlerin hepsine birden cevap vermek istediğimiz için bu satırları yazıyoruz: Gençlerin bir kısmında görülen bu haller, hiç şüphesiz normal değildir. Genç yaşlarında kızları erkek arkadaşlarından farksız bir arkadaş saymayıp da cinsiyetlerini göz önünde tutarak onları yalnız kadın gibi görenler bu türlü sinir bozukluklarına uğrayabilirler. Cemiyet hayatında arkadaşlık bahis mevzuu olduğu zaman kadın ile erkek arasında fark olmadığına kendilerini alıştıranların kızlar karşısında mahcup düşmelerine, dillerinin tutulmasına, hattâ titremelerine hiç lüzum kalmaz. Kızlar karşısında asaplarının sükûnetini muhafaza edemiyen gençlerin cinsî terbiye bakımından kendilerini kontrol altına almaları, hattâ bir ruh hekimiyle görüşüp onun tavsiyelerini yerine getirmeleri çok iyi neticeler verecektir.

Gönül Teyze

Tuzladan yazılıyor:

«Ben bir kızı seviyorum. Kız da beni sevdiğini söylüyor, fakat hareketlerinden şüphe ediyorum. Neteki̇m şimdi aramızda bir gevşeme var. Başkasiyle evlenirse diye ödüm kopuyor, çünkü o zaman ben çok bedbaht olurum. Ne yapayım, bana söyler misiniz?»

Yapacağınız şey kızın gönlünü kırmıyarak size bağlanmasını temin etmektir. Eğer siz ikide bir kavga çıkarıp bağları gevşetirseniz, kız günün birinde başkasiyle evlenebilir. Dikkat edin de buna meydan vermeyin!

—

Eskişehirden yazılıyor:

«Mektebimi bitirdikten sonra babam beni evlendireceğini söyledi. Ben de mahallemizdeki bir kızı sevdiğimi, onunla evlendirmesini istedim. Fakat kızın ailesi babama: «Biz Arnavuduz, kızımızı ancak bir Arnavuda veririz» demişler. Kızın beni sevip sevmediğini kati olarak bilmiyorum, fakat hareketlerinden beni sevdiği anlaşılıyor. Ne yapayım dersiniz?»

Sizin derdinizin birinci kısmı değil de asıl ikinci kısmı mühim. Sakın kız sizi sevmediğini, sizinle evlenmek istemediğini ailesine bildirdiği için öyle cevap vermiş olmasınlar? Kızın hareketlerinden sizi sevdiğini nasıl anladınız? Bizim anlıyamadığımız taraf da bu!

—

Mardinden yazılıyor:

«Dört aydan beri bir kızı büyük bir aşkla seviyorum. Bu akşımı kendisine belli etmek için geçenlerde yazdığım bir mektubu vermek istedim, kabul etmedi. Beni reddetmesine rağmen onu unutamıyorum. Başvuracağım çare nedir?»

Baş vuracağınız çare yine unutmaktır. Eğer sizi istemiyorsa ne yapabilirsiniz? Fakat emin olun, sizi istiyen birine mutlaka raslıyacaksınız. İşte onu kaçırmayınız.

—

İstanbuldan bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«İki senedir arkadaşlık ettiğim bir genci seviyorum. O da beni seviyor. Hattâ oturduk, evlenmiye karar verdik. Şair ne demiş: «Kişi ev bark edinmeli vakitken!» Çünkü yaşlarımız da müsait.

«Gidip meseleyi ailelerimize açtık. Sevdiğim adamın ailesi kıyameti kopardı. Onlar asil imişler, ben halktan bir kız.

«Yine arkadaşlığa devam ediyoruz, fakat onlar muvafakat etmezlerse evlenemeyiz. Ölünceye kadar bu muvafakati beklemiye karar verdik. Siz ne dersiniz?»

Yaptığınız doğrudur. Eğer delikanlı da sizi hakikaten seviyorsa bu muvafakati günün birinde elde edecektir. Bahsettiğiniz «asalet» iddiası gülünç bir şeydir. Şimdi dünyada soy asaleti yalnız yarış atlarında kalmıştır.

Bodrum'da oturan küçük Okşan Aydın, sahilde oynarken iki turna balığının karaya vurduğunu görmüş ve hemen oyunu bırakarak turnaların üzerine atılmış, kuyruklarından yakaladığı gibi evin yolunu tutmuştur. Küçük Okşan'ın macerasının fotoğrafını gönderen okuyucularımızdan Mehmet Barut'tur.

İstanbuldan bir hanım yazıyor:

«16 yaşında iken bir delikanlıya âşık olmuştum. Aradan zaman geçti. Daha başka gençlerle de alâkalandım. Fakat şimdi diğer bütün alâkalarımı unuttuğum halde bu ilk aşkımı bir türlü unutamıyorum. Acaba bunun sebebi nedir dersiniz?»

İlk aşklar öyledir, kolay kolay unutulmaz. Sizin ilk aşkınız çocuklukla karışık olduğu için unutamıyorsunuz.

—

BİR DÜZELTME

31. sayımızın GÖNÜL POSTASI sütununda «Havrandan Rasim Cansever» adına intişar eden mektubun ve cevabın «Cumhuriyet Cad. No. 1 de oturan Bay Rasim Cansever» le ilgisi olmadığını bildiririrz.

Bir bahar günü idi...

YAZAN: G. BUNGENER

ÇEVİREN: ŞERMİN GÖREN

— ANNE!...

— Söyle Christine...

— Patron bana bugün izin verdi, serbestim, bundan istifade ederek kırlara gidip gezmek istiyorum. Lûtfen bana bir iki sandviç hazırlar mısın? Büronun o kasvetli havasından bütün bir gün uzak kalmanın rahatlığını, kırlara gidip çiçeklerin ve tabiatın güzelliği ortasında akşama kadar kendini hür hissetmenin zevkini düşün anneciğim.

— Bu istirahati cidden hak etmiştin. Şimdi sana istediklerini hazırlar, veririm. Sen de yolda rastlıyacağın bir kır kahvesine girip sıcak bir çay içmeyi ihmal etme, e mi kızım?

Christine annesiyle öpüştükten ve hazırlanmış olan yiyecek paketini de eline aldıktan sonra evden çıktı. Bir saat sonra Surrey civarında küçük banliyö treninden iniyordu. Lâtif bir bahar havası altında çiçekler açmış, kuşlar ötüyor, arılar bir çiçekten ötekine konarak uçuşuyor, biraz ötede ufak bir çiftliğin bacasından çıkan duman göğe doğru yükseliyor, kayboluyordu.

«Lüzumunda çiftliğe gider, bir sıcak süt rica eder, içerim» diye düşündü. Genç kız etrafında kaynaşan tabiatın sesine kulak vererek, neşe içinde çiftliğe doğru yürüdü. Kapının vurulduğunu işiten çiftlik sahibesi gelip açtı, dışarıda duran genç kızı görüp, ne istediğini öğrenince samimî bir sesle:

— Buyurun efendim, hoş geldiniz. dedi... Bahçede hoşunuza giden bir yere oturun, birazdan size sıcak süt, taze yumurta ve tereyağ getiririm.

Çiftlikte kaldığı müddetçe genç kız hayatın her günkü meşakkatlerinden uzak, hiçbir şey düşünmeden rahat ve mesut saatler geçirdi. Güllerle sarılmış çardağın altında çektiği uykudan uyanınca, gezintisine devam etmek üzere çiftlikten ayrıldı. Çiftlik sahibesinin tavsiyesi üzerine çam ormanlarını da görmek için o istikamete doğru yürüdü.

Christine derin nefes alıp çam kokularını ciğerlerine doldurarak neşe içinde gezinirken, biraz öteden gelen bir inilti ile olduğu yerde durdu, etrafına bakınıp nereden geldiğini tâyin etmeğe çalıştı. Birkaç adım daha atınca, ilerisinde duran boş bir otomobil ve bir ağaç kovuğuna oturmuş bir erkek gördü. Meçhul erkek sabit bakışlarla karşısında bir noktaya gözlerini dikmiş, bakıyordu. Birden başını ellerine gömerek böylece kaldı. Genç kız bir müddet tereddüt ettikten sonra usulca adamın yanına gidip oturdu. Hafif ve titrek bir sesle, o dakika kalbinden ne geliyorsa konuşmağa başladı. Adamın hıçkırıkları dinmiş, fakat başını kaldırmamıştı. Ancak genç kız gitmek üzere kalkınca ellerini yüzünden indirdi. O zaman Christine kalın kaşların ve uzun kirpiklerin gölgelediği iri iki elâ göz gördü. Genç kız meçhul adamın elini sıkarak ormanın içine daldı.

Evine döndüğü zaman, annesi kızındaki değişikliği farketti, fakat bir şey sormadı. Christine sırrını içinde saklıyor, sık sık ormandaki hâdiseyi hatırlıyordu. Hayali daima gözlerinin önüne gelen bu meçhul adam kimdi? Onu bir daha görebilecek miydi?

Aylar geçmiş, bahar yeniden gelmişti. Christine bütün bu müddet içinde üzüntüsünü ve yalnızlığını paylaştığı erkeği unutamamıştı.

■

Bütün aileyi bir araya toplayan akşam yemeğinin sofrasını kurmakla meşgul olan Madam Vaughan, telefonun çalması üzerine elinde tuttuğu tabağı masanın üstüne bırakıp ahizeyi kulağına götürdü. Telin öbür ucundan gelen sesten kızının patronu olduğunu tanıdı.

— Ben Samuel Hope. Kızınız Christine hafif bir kaza geçirdi. Buradan çıkarken bir bisikletli çarparak düşürdü. Bir müddet baygın yattı, kendisini derhal Viktoria hastanesine kaldırdık, şimdi mümkün mertebe istirahat etmesi lâzım. Baygınlığı geçti, üzülmeyin Madam, kızınız hastanenin baş hekimi doktor Reynald'ın nezareti altındadır. Oraya götürmek için sizi birazdan arabamla gelip alacağım.

Madam Vaughan'ın bir şey söylemesine meydan vermeden Samuel Hope, telefonu kapamıştı bile.

Viktoria hastanesinin 27 numaralı odasında Christine gözleri kapalı yatıyordu. Başucunda oturan doktor John Reynald, Christine'in elini tutmuş bekliyordu. Yavaşça gözlerini açan genç kızın bakışları, yanında duran beyaz gömlekli meçhul adamınkiyle karşılaştı. Ne oldu? Konuşmak istiyor, fakat bakışları ile ona nüfuz etmek istiyen doktor susmasını işaret ediyordu.

— Telâşlanmayın efendim, bürodan çıkarken ufak bir kaza geçirdiniz, itimad edin, çabuk iyileşeceksiniz. Anneniz dışarıda sizi öpebilmek için sabırsızlanıyor. Beş dakika yanınızda durmasına müsaade ediyorum, ben de akşama tekrar gelir, sizi görürüm.

Doktor, odayı terketmeden evvel kazazedenin güzel yüzünü bir kere daha görmek için başını geriye çevirdi, o anda eski bir hâtıranın silik hayali tekrar gözlerinin önünde canlandı. Şimdi hastası olan bu genç kızı daha önceden de bir kere görmemiş miydi? Evet, buna emindi, fakat nerede? Birden hatırlayıverdi... Geçen bahar ormanda üzerine şefkatle eğilen, ellerini tutan ve güzel sözleri ile doktorun sonsuz acısını teselli edip paylaşan genç kız değil miydi? Doktor, bir hastane yatağının başucunda onları yine karşılaştıran ve kavuşturan kaderin cilvesine şaşmaktan kendini alamadı.

Christine artık nekahet devresine girmiş, odası her gün kimden geldiğini bilmediği güllerle dolmuştu. Her gün doktor işleri biter bitmez 27 numaralı odanın yolunu tutuyordu.

Genç kız neredeyse hastaneyi terkedecekti. Bunun verdiği üzüntü ile doktor Reynald genç kızın odasına girdi. Christine okumakta olduğu kitabı kucağına bıraktı. Doktor hastasını iyice muayene ettikten sonra bir iskemle çekip yatağın yanına oturdu.

— Artık tamamiyle iyileştiniz matmazel, dedi. Biraz zayıfsınız o kadar. Toplanmanız için size bir ilâç yazacağım, fakat istirahat etmeniz için bilhassa Surrey'e gitmenizi tavsiye ederim. Oranın kırları, çiçekleri ve çam ormanları...

Christine çoktan tanıdığı ve sevdiği meçhul adamın kendisini hatırlamış olmasının verdiği sevinçle elini doktorunkinin üstüne koyarak yavaş sesle:

— İyiliğinize nasıl teşekkür edebileceğimi bilmiyorum... dedi. Gülleri bana gönderen sizdiniz değil mi? Şimdi buna eminim!...

— İçimde beni aldatmıyan bir his, sizin de benim gibi Surrey'deki ormanda garip karşılaşmamızı unutmadığınızı söylüyor. Tekrar işimin başına dönmem sayenizde oldu. Bu suretle insanlığa vergi olan en mukaddes bir harekette bulundunuz. Bunu unutmadım. Her şeyden çok sevdiğim annemi geçen yıl kaybettiğimi belki biliyorsunuz. Benim olmak ister misiniz sevgili Christine? Uzun hayat yolculuğunu benimle birlikte katetmeyi kabul eder misiniz?

Genç kız başını sevdiği adamın omuzuna dayadı, sonra komodinin üstünde solmakta olan bir gülü alıp dudaklarına götürdükten sonra doktora uzattı.

Tommy Steele Hikâyesi

İngilizlerin bir numaralı şarkıcısı olan bu genç sanatkâr, daha üç sene evveline kadar gemilerde boğaz tokluğuna miçoluk ediyordu. Bu gün öyle bir şöhreti var ki, İngilterede Tommy Steele gömlekleri, pantolonları, süveter ve ayakkabıları bile bulabilirsiniz. Amerikanın Elvis Presley'ine karşılık, İngilterede yetişen bu genç nesil şarkıcısının hayatını, Paul Anka'dan sonra okuyucularımıza sunuyoruz.

YAZAN: DOROTHEA WOOD — ÇEVİREN: A. MAZHAR KUNT

BERMONDSEY, Londra civarında küçük bir kasabadır. Kasabanın belli başlı caddelerinden biri olan Frean'ın bir ucu Greenwich demiryoluna çıkar, öbür ucunda ise geniş bir çayır vardır. Mahallenin çocukları hep bu çayırda toplanıp oynarlar.

1936 senesinin 17 aralık gecesi bu caddenin eski sakinlerinden Hicks ailesinin bir oğulları dünyaya geldi. Tommy ismini verdikleri çocuk mektep çağına kadar arkadaşlariyle kapı önünde tatlı tatlı oynıyarak vaktini geçirdi. Okula girdikten sonra da sokak oyunlarına devam ediyordu. Çocuk, kitaplardan ziyade açık havada geçen hareketli saatlere rağbet ediyordu. En çok sevdiği şey top oynamak ve spor yapmaktı. Bu başı boş ve hedefsiz hayat 14 yaşına kadar devam etti. Tommy on dördüne geldiği zaman artık o muhitteki günlük hayattan sıkıldığını hissetti. Bir değişiklik yapması, hayatına istikamet vermesi lâzımdı. Okuduğu kadar okumuştu. Bu kadar tahsil ona yeterdi. Daha fazla babasına yük olmak istemiyordu. Bu düşünceyle iş bulmak üzere evden ayrıldı ve Mauretania isimli bir gemide çok az bir maaşla miço oldu. Gayesi iyi bir gemici olarak yetişmekti. Az sonra gemi zabitanından birinin kamarotluğunu aldı. İyi bir denizcinin birçok şey bilmesi lâzımdı. Evvelâ sağlam bir vücuda sahip olmalıydı. Bu maksatla her gün yaptığı jimnastik hareketlerine ilâveten bir judo kursuna yazıldı. Karada olduğu zamanlar buraya devam ediyor ve Japon güreşi öğreniyordu.

Bir gün gene jimnastikhanede eksersiz yaparken fena bir düşme neticesi kaburga kemiklerinden biri kırıldı. Tommy'yi derhal St. Guy hastanesine kaldırdılar. Burada hiç kımıldamadan sırt üstü yatması lâzımdı. Bu tedavi tam dört ay sürdü.

Hastanede yattığı sıralarda bir gün hastalara kitara çalan birinden bu işe heveslenen Tommy'ye, bir meşgale olmak üzere bir kitara verdiler. Yataktan çıkmadığı zamanlar hep bu kitara ile meşgul oldu. Kitara metotları buldu, çaldıkça ilerledi, ilerledikçe heveslendi. Hastaneden çıktığı zaman kitaranın bir hayli ustası olmuştu. Onu gene eski işine aldılar. Fakat bu defa gemiye elinde bir kitara ile dönmüştü. İşinin haricindeki saatlerde; hattâ, iş saatlerinde bile, âmirlerinin kızmasına rağmen hep kitara çalıyordu. Yolcular arasında genç nesil onun kendine has şarkılarından ve okuyuş tarzından çok hoşlanıyorlarsa da, bu çocuğun bir kıymet olduğunu takdir eden azdı. Tommy birkaç sene zarfında müteaddit gemilerde çalıştı; Hint ve Güney Denizlerinde seyahatler yaparak gördüğü şehirlerde müzik bilgisini arttırdı. Bilhassa Lâtin Amerika ve kalipso tarzını tetkik etmek fırsatını buldu.

1956 senesi eylülünde Tommy'yi çalıştığı gemiden çıkardılar. Zaten annesi de hastalanmıştı. Siyah saçlı, daima güler yüzlü kadıncağız küçükken Tommy'yi büyütmek için senelerce çamaşıra, tahtaya giderek, para kazanmıya çalışmış, sima itibariyle tıpkı Churchill'e benziyen kocasının kazancıyle birlikte altı kişilik aileyi geçindirmek için elinden geleni yapmıştı. Tommy'nin biri kız, ikisi erkek, üç kardeşi vardı. Tommy'nin, gemiyi terkederken, cebinde sadece birkaç kuruş paradan, omuzunda da kitarasından başka şeyi yoktu.

Bunu takibeden günlerde Tommy annesine bakmakla vakit geçirdi. Geceleri kitarasını alıp Soho kahvehanelerinden birinde genç müşterileri eğlendiriyor, birkaç kuruş kazanıyordu. Onun şarkılarının methini duyanlar her zaman Tommy'yi dinlemeğe gidiyorlardı. Bu şekilde hayranları gitgide artıyordu.

Günlerden bir gün, Yeni Zelândalı menajer Jack Kennedy, Tommy'nin çaldığı kahvehaneye gelerek onu dinledi. Artık Tommy'nin kaderi değişiyordu. Kennedy, Tommy'nin şarkılarından pek hoşlanmıştı. Ona hemen haftada 20 İngiliz lirasiyle Stork Kulübünde şarkı söylemesini teklif etti. Çok geçmeden de emprezaryo Harold Fielding vasıtasiyle Tommy'ye bir tiyatroda haftada 150 İngiliz liralık bir iş temin etti. Bu arada gene Kennedy, Tommy'nin Decca plâk şirketi müdürü Hugh Mendl'le plâk doldurmak için bir mukavele imzalamasını sağladı.

O günden itibaren Tommy'nin şöhreti hızla yükselmeğe başladı. Bütün Ingilterede Tommy Steele kulüpleri kuruldu. Hayranlarının mektupları da şöhreti ile birlikte o kadar yükseldi ki, Tommy bunları cevaplandırmak için bir ana - kız tutmağa mecbur oldu. Kendi kızkardeşi ve annesinden başka kimse olmıyan bu iki kadın, Londra yakınındaki Charlton'da güzel bir eve yerleşmişlerdi. Her hafta genç sanatkâra binlerce mektup geliyor, oteline ve Londradaki evine yağmur gibi mektup yağıyordu. Kendisi de bu derece rağbete şaşıyor:

— Bana bu kadar ilgi gösterdiklerini bilmiyordum... diyordu.

Tabiî, Elvis Presley gibi birçok tenkid mektupları da aldığı oluyordu. Ama herkesi memnun etmek kabil değil.

Presley gibi Steele ismi de piyasada moda oldu. Bugün Ingilterede Tommy Steele gömlekleri, pantolonları, ziynet eşyaları, süveter ve ayakkabıları bulabilirsiniz. Kızkardeşi Sandra ve erkek kardeşi Roy halen okula gidiyorlar. Öbür kardeşi Colin ise Tommy Steele gibi kitara çalıyor ve onun yürüdüğü yolda yürümek istiyor.

Tommy artık para bakımından iyice yükünü tutmuştur. Fakat 14 yaşındayken evinden ayrılıp gemici olan Tommy neyse, bugünkü Tommy de odur. Hafta sonu, onu gene annesinin ve kardeşlerinin yanında onlarla birlikte çay içerken bulursunuz. Çalışmadığı geceler de her zaman gittiği kahvede birkaç arkadaşiyle oturur, şarkı söyler.

Tommy Steele'in hayatına giren kadınların en başında Yorkshire'lı güzel revü yıldızı Ann Donati gelir. Nişanlısı John Ann ile her zaman beraber oluşu birçok söylentilere sebebiyet vermişti. Ikisinin gizlice evlenmiş oldukları şayiası ortaya çıkınca, Tommy hemen acele bir basın toplantısı yapmış ve ağızdan ağıza dolaşan bu söylentiyi şiddetle yalanlamıştı.

Tommy Steele halen yalnız Ingilterede «The Tommy Steele Story», «The Duke Wore Jeans» ve «Tommy The Toreador» adlı üç film çevirmiştir. Amerikalıların Presley'ine mukabil Ingilizlerin genç nesil şarkıcısı bugün 23 yaşında olmasına rağmen şöhretin ve servetin yolunu tutmuş bulunuyor.

GELECEK HAFTA:

Almanların Presley'i Peter Kraus

24 yaşındaki yeşil gözlü, sevimli yıldız Janet Munro, «Tommy The Toreador» isimli filmde yakışıklı Tommy Steele'le birlikte oynuyor.

YILDIZLARI GİYDİRİYORUM

30 seneden beri Hollywood şöhretlerinin terziliğini yapan, desenlerini çizdiği elbiselerle 6 defa Oscar kazanan, Paramount Stüdyosu Kostüm şefi anlatıyor.

İçinde Rahat Ağlanan Elbise

YAZAN: EDIT HEAD — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

OLIVIA — Edith Head'in çirkinleştirerek Oscar kazandığı Olivia de Havilland, Pariste bir mecmuanın yazı işleri müdürü olan kocası P. Galante ile.

İNGRID Bergman rengârenk elbiselerden hoşlanmazdı. Çeşit çeşit kıyafetlere bürünüp gösteriş yapmayı da sevmezdi. Âdeta utangaçtı. Mağazalarda alışveriş yaparken kendisini hayran hayran seyredenleri gördükçe sıkılır, bir an evvel eve dönmek için nasıl bir çare bulacağını şaşırırdı.

Atelyede elbiselerinin provaları yapılırken, aynanın karşısına geçip kendisini uzun uzun tetkik etmezdi, çekinirdi...

Hususi hayatında da bir çocuk kadar neşeliydi. Fırsat buldukça gülerdi. İnanılmıyacak kadar iyimserdi. Ama bütün bunlara rağmen nefsine her zaman itimadı vardı. Soğukkanlıydı.

Kıyafetlerini büyük bir kolaylıkla ve çarçabuk hazırlardık. Karışmaya lüzum görmezdi. Özene bezene diktiğimiz herhangi bir elbiseyi beğenmemezlik ettiğini gördüğümüz vâkı değildi.

İLK OSCAR'IM

İlk «Oscar» mükâfatını nasıl kazandığımın hikâyesi de epey acayiptir:

Olivia de Havilland, yeni bir film çevirecekti. İsmi «The Heiress» (Kadın Vâris) idi. Rol icabı, perdede çirkin bir şekilde görünmesi lâzımgeliyordu. Cazip bir kadını çirkinleştirmek kolay mıydı?... Bütün ehemmiyet, üzerine giyeceği elbiselerde toplanıyordu. Onu öyle bir tarzda giydirecektim ki, yüzüne bakılmıyacak bir kadın haline gelecekti...

Siyah renkli, kalın serj bir kumaş intihabettim. Gayet sert bir şeydi. Bundan birkaç çeşit elbise dikip üzerine giydirdim. Rüküş hanımlara döndü ...

Filmde güzel bir dans sahnesi vardı. Birçok kızlar organzalara, tüllere bürünmüşler, dansediyorlardı. Havilland ise, kalın siyah elbisesi içinde, onların önünde somurtup oturuyordu!

Bu film için hazırladığım kıyafetler o kadar beğenildi ki, ilk Oscar mükâfatını bu sayede kazandım! Lâkin şunu da söylemeliyim ki, elbiseleri meydana getirmek için hakikaten çok çalışmıştım. Havilland ile, New York'taki birçok müzeleri birer birer dolaşmış, on dokuzuncu asırda giyilen elbiseleri dikkatle tetkik etmiştik.

Filmin mevzuu o zamanlarda cereyan eden bir vakaya aitti. İcabeden notları alıp atelyeye döndükten sonra da yine günlerce şekiller, modeller çizmiş, elbiseleri meydana getirmeye uğraşmıştım. İşte bütün bu uğraşmalarımın, didinmelerimin karşılığını en güzel şekilde görmüş bulunuyordum...

■

Bette Davis bir iş adamı gibi düşünürdü. Onunla çalışırken kendimi bir banka müdürünün yanında zannederdim. Filmde rolünü oynarken de böyleydi. Yürümesi, oturması, kalkması, konuşması, her hareketi iradeli ve kararlı idi.

Onu ilk gördüğüm gün, rüzgâr gibi içeri girmişti. Dereden tepeden söz açmıya lüzum görmeden kestirmeden girişmişti:

— Ben işte böyle yürürüm Edith... demişti.

Odanın ortasında birkaç defa gidip gelmişti.

— Gördünüz, değil mi? Her tarafım serbestçe hareket edebilmeli! Neremi oynatsam, elbisemin orası da rahatça oynamalı. Böyle olmazsa elbiseyi giyemem!...

Bu kadın tam bir meslek erbabıydı. Erkek gibiydi. Zaten bir mecmuada çalışıyordu. İş hayatının âşıkıydı.

Böyle bir kadının nasıl giyinmesi lâzımdı? Düşünüp buldum: Hem çalışan bir kadın gibi, hem de ona benzemiyecek şekilde... Derhal kalemi kâğıdı elime aldım. Kabataslak bir model karaladım: Bu sade bir ceketle etek idi... Yanlarda defter, kalem, kâğıt koymak için gizli cepleri vardı.

Bette Davis karaladığım şekle merakla baktı. Gülümsedi:

— Bu ceket münasip!... dedi. Bundan altı tane yapalım Edith!...

Ertesi gün aynı modelden altı ceket birden diktik. Bir tanesini hemen arkasına giydi. Ellerini ceplerine daldırdı. Atelyede sağa sola dolaşmıya başladı. Arada sırada durup kumaşlara göz atıyor, çizmiş olduğumuz muhtelif modelleri dikkatle tetkik ediyordu. Bu arada yeni bir filmin hazırlığını yapıyorduk. Kendisi de bu filmde baş kadın rolünü alacaktı. Birçok kıyafet modelleri çizmiş, bunları kullanacağım kumaş topları üzerine bırakmıştım. Her kumaş için en az dört, beş tane şekil çizmiştim. Bunlar arasında en uygun gördüğüm modeli üste koymuştum.

Bette Davis, bütün şekillere birer birer baktı. Üsttekileri beğenip yine üstte bıraktı.

— Senin fikrindeyim Edith... dedi. Provalara ne vakit başlıyacağız?...

Dehşetli irade sahibi bir iş adamına yakışır şekilde hareket ediyor ve konuşuyordu. Bir kadın gibi, «Acaba bu elbiseyle güzel görünecek miyim?...» diye düşünmüyordu. O elbise, filmin o sahnesine uygun gelecek mi, buna bakıyordu.

Çeşit çeşit elbiseler dikilip hazırlandıktan sonra hepsini birer birer giyer, filmdeki rollerini prova etmiye başlardı. Bu da nerede olurdu biliyor musunuz? Bizim atelyede. Prova salonu, stüdyo odası haline gelirdi.

Önce tafta elbiseyi arkasına takar, sarhoş taklidi yapardı:

— Perdede bununla böyle görüneceğim Edith... İyi oluyor mu?...

Sonra tayyörü giyerdi. Bununla kendini yatağa fırlatacak, hıçkıra hıçkıra ağlıyacaktı. Bu rolü de önceden prova etmesi lâzımdı. Fakat atelyede yatak yoktu. Bette için bu da tasa mı?... Hemen iki yastık kapıp divanın köşesine yerleştirir, sonra koşa koşa kendini onların üzerine atardı:

— İyi oluyor Edith!... Bu elbise içinde rahat ağlanıyor!... derdi.

(Devamı gelecek sayıda)

EDITH HEAD'in Hayat okuyucularına moda tavsiyeleri.

İYİ GİYİNMEK İÇİN PARADAN ÇOK ZEVK LÂZIM

İlk yazımı Redbook mecmuasında yazdığım zaman, sadece lüksten bahsetmiş ve kürkler, gece elbiseleri içinde yıldızların resimlerini basmıştım. Ayrıca kadınlara, evde bütün gün işlerini yaparken nasıl derli toplu giyinmeleri gerektiğini göstermek için de, fazla lüks giyinen yıldızların evlerinde çekilmiş resimlerini kullanmıştım. Yazımın tepkisi çabuk görüldü. Okuyucular bana, «Miss Head'in çocukları olmadığı belli...» gibi sitem dolu mektuplar yazdılar. Fakat kısa zamanda hatamı anladım. Malî problemlerin bir ev kadını için ne kadar mühim olduğunu çok iyi biliyorum. Çünkü bir aile kadını yalnız kendi giyimini değil, çocuklarının ve kocasının giyimi ile, ev masraflarını da hesaplamak mecburiyetindedir. Bu durumda da elbiselerine harcamak üzere elinde mahdut bir para kalır. Ev kadını bu mahdut para ile iyi giyinmek için her hoşuna gideni değil, kendine yakışanı almalıdır, yani paradan ziyade zevkini kullanması gerekir.

Bir elbise dikerken sakın modanın en ifrat modellerini seçmeyin, çünkü bunlar bir yıldan kısa bir zamanda demode olurlar. Daima bir, iki yıl giyilebilecek modeller seçin. Sık sık giyemiyeceğiniz elbiseler yaptırmayın. Malî durumunuz çok iyi değilse kombine elbiseler yaptırın. Meselâ dekolte bir elbise ile ceketi sizin için idealdir. Balo veya tiyatroya dekolte gider, aile toplantısında da ceketini giyersiniz.

size de bir yuva!

1959' da

40

APARTMAN

DAİRESİ

ve

1,5

milyon

liralık çeşitli
para ikramiyeleri

İkramiye apartmanlarımızdan biri.

YAPI ve KREDİ BANKASI

YARININ BEYAZIT MEYDANI

Hazırlanan son plâna göre Beyazıt Meydanından artık taşıt geçmiyecek, ortasına ince, uzun bir de havuz konulacak. Ayrıca, meydan birkaç metre daha yükseltilecek ve altına bir sıra dükkânlar yapılacak. Yukarıdaki maket fotoğrafında yarının Beyazıt Meydanı görülüyor. 1) Asıl meydan, 2) Havuz, 3) Yeşil saha, 4) Yeniçeriler Caddesi, 5) Ordu Caddesi, 6) Darülfünun Caddesi, 7) Eminönüne gidecek yeni yol, 8) Beyazıt Camii, 9) Üniversite kapısı, 10) Askeri Tıbbiye, 11) Beyazıt kitaplığı, 12) Patrona Hamamı, 13) Fen Fakültesi, 14) Kitaplık, 15) Sahaflar Çarşısı, 16) Beyaz Saray... Yanda ise dükkânlar görülüyor.

Beyazıt Meydanının son şekli belli oldu. Bu münasebetle, İstanbulun bu ilk meydanının bir tarihçesini, eski ve yeni fotoğrafları ile veriyoruz.

BİR MEY

"VALİ Ali Haydar Bey, Beyazıt Meydanında küçük bir Marmara inşa eyliyor.»

1924 yılının gazeteleri, o gün onca önemli haberin arasına söz birliği etmişler gibi, Beyazıt Meydanına yapılacak havuz havadisini de sıkıştırmışlardı. Bunu tek sütun üzerine göstermişlerdi ama yorumlara, tenkidlere de girişmişlerdi. Bir yazar şöyle diyordu: «Şehrin merkezinde bir havuz. Iyi, hoş, Istanbul için bir yenilik, mahzuru da çok. Bir kere Beyazıt tarihî eserlerin sıralandığı bir mıntakadır. Sağ tarafta muhteşem Beyazıt Camii, sol tarafta Medrese... Biz ise, Vali beyefendinin inayeti ile bir dolap beygiri gibi bu havuzun çevresinde dolaşacak, etrafımızı göremiyeceğiz. Havuza da bir nazar atfedemiyeceğiz ya!...»

Oysa, gazetelerin küçük bir Marmaraya benzettikleri bu havuz, yangın hazneleri ile birlikte ancak 750 ton su alabiliyor, 2000 metrekarelik meydanın ortasında pek az bir yer tutuyordu. O devrin bıçkınları, Vali Ali Haydar Beye havuz dolayısiyle maniler düzmüşler, cinaslar uydurmuşlardı. Vali havuzun yapılması gerektiğini belirtiyor, bu düşüncesini şöyle savunuyordu: «Meydanın üst kısmı denizden 60, alt kısmı ise 53 metre yüksekliktedir. Bu eğimi tatlı bir şekle sokmak için havuzu yaptım. Şehrin bir ziynet kazanması kötü mü?...»

Ali Haydar Bey bu havuz yüzünden hâlâ unutulmamıştı. Ne kurduğu itfaiye teşkilâtı, ne de mezbaha onun ününü halk arasında böyle geniş bir şekilde yaydı. «Havuzsuz bir Ali Haydar Bey, Ali Haydar Beysiz de bir Beyazıt Havuzu düşünülemez» diyen yazara her geçen yıl hak verdi.

Ancak, Beyazıt'ın tarihi ne havuzla başlamıştı, ne de havuzla bitecekti. Bizanslılar devrinde burada meşhur «Torus formu» bulunuyordu. Bizanslılara ait tesisler Haçlı Seferleri sırasında harab olmuştu. Fatih İstanbulu alınca, ilk sarayı bugünkü meydanın gerisinde kurdu. Sarayın surları ise meydanın ortasına dek uzanıyordu. 7 tepeli İstanbulun üçüncü tepesi Beyazıttı. 1501 yılında Osmanlı Padişahı II. Bayezit burada bir cami inşa ettirdi. Cami ve külliyesi dolayısiyle bu bölgeye «Beyazıt» adı verildi. Evliya Çelebi camiin hikâyesini şöyle anlatır: (Camiin esasına iptida olundukta, Mimarbaşı: «Padişahım, mihrabı bunca vazedelim mi?» diye sormuş. Bayezid-i Veli: «Şu ayağıma bas» demiş. Mimar bastıkta Kâbeyi görmüş. Tez Bayezit'in ayağına kapanmış. Mihraba ibtida edip, gene mihrabda iki rekât salât haceti kılıp hüsnü itmamı için hayrü dua etmiş). Bu da, meydanı çevreliyen külliyenin bir efsanesi...

Divan şairi Baki'nin de Beyazıt Meydanına bakan bir evde oturduğunu tarihler yazar. Baki'den yüzyıllarca sonra devrin şairleri, yine bu meydana bakan Küllük kahvesinde oturmuşlar, edebî tartışmalar yapmışlardı.

Beyazıt Meydanı 16. yüzyıldan 1924 yılına dek birkaç şekil değiştirdi. Ağaçlar dikildi, dükkânlar kuruldu. Sonunda havuzlu meydana alışıldı. Ancak, son imar hareketleri dolayısiyle havuzun kaldırılmasına karar verilince, alışkın gözler bunu yadırgadı. Gazeteler «33 yıllık tarihî havuz yıkılır mı?...» diye başlıklar attılar... Yeni yapılan meydanı kötülediler.

Beyazıt Meydanının tarihindeki son sahife 1959 yılı sonunda açılıyor. Bu tarihî meydan, ilk göz ağrısı gibi oval havuzlu olmasa bile bir havuza kavuşacak artık.

19. yüzyılın meydanı

75 yıl önce Beyazıda pek meydan denilmezdi. İki sıra ağaçlar dikilmişti. Bu ağaçların altında sırık hamalları, simitçiler otururr; Fatihe dolmuş yapan faytonlar beklerdi... Sonra meydanın iki yanına sıra sıra dükkânlar yapıldı. Artık meydan, meydanlıktan çıkmış bulunuyordu.

Havuzlu meydan

Yaşı 50 ye varmamış olanların gözlerinde tüten meydan... Beyazıt için, İstanbulluların yollarının en çok düştüğü yer dense yeri. Kapalıçarşıya, Üniversiteye, çeşitli okul ve müesseselere giden yollar hep Beyazıttan geçer... İşte bundan dolayı o fıskıyeli havuz aranıyor. Oval biçiminde, çifte fıskıyeli, çevresine banklar sıralanmış bir havuz. Ama bu havuzun etrafında günde en aşağı iki defa dolaştığı halde çoğu İstanbullu başını çevirip belki de bakmazdı bile.

Günün meydanı

Beyazıt Meydanının kaderi bu: Her yeni şekil tenkid edilir. O havuzlu meydan da az mı kötülenmişti. Ama ilgililer diyor ki: «Bugünkü meydan İstanbulun bu en önemli yerinde trafiği aksatmamak için yapılmıştır. Yoksa ideal şekli bu değildir. Çeşitli yollarla Beyazıdı Aksaraya, Fatihe, Eminönüne, Cağaloğluna bağlamak amacı güdülmüştür. Geçici bir trafik meydanıdır. Bundan dolayı tenkidler haksızdır. Beyazıt Meydanının yeni şeklinin bütün İstanbul hemşehrilerince beğenileceğini ümit ediyoruz.»

DANIN ROMANI

Dünya edebiyatının en büyük şaheserlerinden biri daha

ŞAHESER ROMANLAR arasında Çıktı

Bu seriden diğer romanlar:

Dünya edebiyatı klâsiklerinden:

- **HARP ve SULH** — L. Tolstoy. (2. Baskı) 12,5 Lira
- **NOTRE DAME'ın KAMBURU** — V. Hugo. (2. Baskı) 12,5 Lira
- **AŞKTAN DA ÜSTÜN** — E. Gaskell. 8 Lira
- **BİR BAŞKA KADIN** — H. Walpole. 10 Lira
- **SEN BİR MELEKTİN** — E. Zola 12,5 Lira

Nobel kazanmış yazarlardan:

- **DR. JİVAGO** — B. Pasternak. 12,5 Lira
- **GELİN TACI** — S. Undset 8 Lira
- **HER KADIN GİBİ** — S. Undset 8 Lira
- **SİLAHLARA VEDA** — E. Hemingway (2. Baskı) 12,5 L.
- **SENİ SEVMEK KADERİM!** — S. Lewis. 10 Lira

Günümüzün şaheserleri:

- **SABAH YILDIZI** — Cronin. (2. Baskı) 10 Lira
- **BİR AŞK UĞRUNA** — Cronin 10 Lira
- **MELİSSA** — T. Caldwell. 8 Lira
- **BAHAR ATEŞİ** — J. Hilton 8 Lira
- **BÜYÜLÜ ÇİÇEK** — L. Bromfield. 8 Lira
- **İHTİRAS ENGİNLERİ** — F. W. Kenyon. 11 Lira.

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.

Bu kitapları bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİnden de getirtebilirsiniz. ÜCRETSİZ kataloğumuzu isteyiniz!

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe S. 11 İSTANBUL

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz?

Vâhip, Vâhibe +

Arapçada «hibe eden, bağışlıyan» anlamına gelir. Kadın ve erkeklerimizde isim olarak kullanılmaktadır.

Semih, Semiha +

«Cömert, eli açık» anlamına gelen bu Arapça isimler kadın ve erkeklerimizde kullanılmaktadır.

Elçin +

Öztürkçe kız isimlerindendir. Türk Dil Kurumu Tarama Dergisinde bu kelimeye «demet» anlamı verilmektedir.

Hayri, Hayriye, Hayrullah +

Hayr, Arapçada «yararlı, halkın muhabbet ve rağbet ettiği şey» anlamına gelen bir kelimedir. Şer kelimesinin zıddıdır. Hayrullah «Tanrının hayırlı ettiği» demektir. İsmin adaşları arasında Gümrük ve Tekel Bakanlığında bulunmuş olan Suat Hayri Ürgüplü'nün babası olup Evkaf Nazırlığı zamanında vakıf hanları yapılan ve İslâm Eserleri Müzesi açılan, ayrıca Şeyhülislâmlık ve Adliye Nazırlığı da yapan Mustafa Hayri Efendi; şair Abdülhak Hâmidin babası, tarihçiliği, hekimliği ve elçilikleri ile tanınmış fikir adamlarımızdan Hayrullah Efendi de bulunuyor.

Seblâ +

Kızlarımızda isim olarak kullanılan bu Arapça kelime «uzun kirpikli göz» anlamına gelir. İsim yapıldığı zaman «uzun kirpikli gözlü» demektir.

Rükneddin +

Rükn, Arapçada «sağlam olan taraf, mevkii kuvvetli, metin olan adam» anlamlarına gelir. Erkek ismi olarak kullandığımız Rükneddin «dinin sağlam ve kuvvetli olanlarından» mânasındadır.

Nâzan +

Farsça kadın isimlerindendir. «Nazlanan, tavır ve işveleriyle, şivesiyle öğünmeye delâlet eden hareketler yapan» demektir.

Fikret +

Kadın ve erkeklerimizde müşterek kullanılan isimlerdendir. Arapçada «fikir, teemmül neticesinde beliren rey, kanaat» anlamına gelir. Adaşlar arasında Edebiyatı Cedidenin mümtaz bir şairi olan Mehmet Tevfik Fikret de bulunuyor. Üstat, kendisini okuyucularına tanıtırken sözünü şu mısra ile bitirmiştir:

«Fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür bir şairim.»

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

İzmirden Bay Süleyman Gündoğdu'ya:

Sevmemek, takdir etmemek mevzuubahis değildir. Arzunuzun yerine gelmemesi için mücbir sebepler bulunduğunu düşününüz ve bekleyiniz.

■

Adanadan Bay Mustafa Kelem'e:

Mektuplaşmak için adres ilân etmiyoruz. Sizin başınıza gelenler bir tesadüf eseridir. Bunlar için bedbin olmayınız. Biraz da kısmete inanmak lâzım. Bir gün sizin de yüzünüz gülecektir.

■

Bornovadan Orhan İber'e:

Bilmecenizi düzelterek basacağız. Gönderilen bilmecelerde otuz iki kareden fazla kapatılmaması ve tam kelimeler kullanılması lâzım.

■

Kargıdan Bay Osman Kıraç'a:

Bankaların hepsi resmî değildir. Türkiyede yirmiden fazla büyük banka bulunuyor.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

MAHUTLAR — Komünizmle mücadele yazıları. Yazan: Peyami Safa. İçinde 21 makale vardır. Toprak Yayınları. 64 sahife, fiatı: 125 kuruş.

YILLAR BOYUNCA — Edebiyat üzerine düşünceler. Yazan: Yaşar Nabi Nayır. İçinde muhtelif edebiyat konuları üzerine 23 yazı vardır. Varlık Yayınları. 104 sahife, fiatı: 2 lira.

YENİ MİZAH HİKAYELERİ ANTOLOJİSİ — Genç mizah muharrirlerinden seçmeler. Hazırlıyan: Ferit Öngören. Gar Yayınları. 224 sahife, fiatı: 6 lira.

İzmitten M. R. ye:

Görüşlerinizi ispat edebilecek durumdaysanız meseleyi bir mektupla patronunuza bildiriniz. İddialarınız tahakkuk etmezse siz işinizden olursunuz.

■

İstanbuldan B. M. ye:

Kuleli, İkinci Mahmut zamanında süvari kışlası olarak ahşap stilde yapılmış, birkaç defa yanmış, Abdülâziz zamanında tamamiyle kâgir olarak yeniden inşa edilmiştir. Kuleli hastanesinin yerinde vaktiyle Boğazdan geçen gemilere yol gösteren bir fener kulesi varmış. Kuleli ismi buradan gelmiş olacak.

■

Bay İhsan Güzelküçük'e:

Ders çalışmanıza mâni olduğuna göre roman okumayı tatil aylarına bırakınız. İhsan isminin mânası 42. sayıda verildi. İstediğiniz sayılar vardır.

■

İzmirli okuyucumuza:

Tayyare şehidi olan arkadaşınızın resmini basmak mümkün değil. Aradan çok zaman geçti.

■

İzmirden Bay Hasan Ögsü'ye:

Okuyucularımızın yazdığı mektupları, eğer temenni mahiyetinde değilse muhakkak cevaplandırıyoruz. Cevapların geciktiği muhakkak. Bugün ancak mart ayında gelmiş soruların cevaplarını yazıyoruz. Daha da bu aya ait yüzden fazla mektup vardır. Adresleri veriyoruz: «Brigitte Bardot. Unifrance Film 61, Champs Elysée, Paris - France». «Sophia Loren, Columbia Studio, 1438 North Gower Street, Hollywood 28, California, U. S. A.»

■

Kayseriden Bay Abdullah Öksüzoğlu'na:

Aileniz yatılı ücretini ödeyecek durumda olmayınca neharî olarak okula devam edebilirsiniz.

■

Kadıköyden Lâle ve Sümruya:

İsimlerinizin mânası için 43 ve 80. sayılara bakınız. İsminiz, yazdığınız gibi Simru ise «gümüş yüz, gümüş gibi parlak yüzlü» demektir.

ALTI PARMAKLI ANİTA — Hayat'ın 30. sayısının 28. sahifesinde Anita Ekberg'in üstte görülen resmini neşretmiştik. Elâzığ okuyucularımızdan Suat Özel, bu resimle ilgili olarak bize gönderdiği mektupta, ünlü yıldızın ayağında altı parmak bulunduğuna işaret ederek bunun bir fotoğraf hatası mı, yoksa hakikaten mi öyle olduğunu soruyor. Altıncı parmak gibi görünen, aslında ayak tabanının devamıdır, göz bunu aldanarak parmak gibi görmektedir.

Mardinden Bay Faysal İçin'e:

Yılanların öldürülmezse ölmedikleri ve bin seneyi tekmilleyince Kaf dağının arkasına çekilmeleri tamamiyle uydurmadır. Balinaların 25 metre boyunda, 15 ton ağırlığında olanları görülmüştür. Renkli filmler renkli olarak çekilmektedir.

■

Ankarada askerî okuldan mektup yazan okuyucumuza:

Küçükten beri başınıza gelenleri dikkatle okuduk. Bugün iyi bir insan olmanın yolunu tutmuşsunuz. Hayatın tadı mücadele ile çıkar. Sıkılganlığınız, kendinizi küçük görmeniz bir alışkanlık eseri. Zamanla açılırsınız. Hayatın bundan sonrası sizin için kolaydır.

■

Adanadan Bay Saim Sontaş'a:

Hayat mecmuası adına bir piyango tertibi mümkün değildir.

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Osmanlıcada Atlas Okyanusunun adı — Beyaz. 2: Belirtiler (eski terim) — Denizde uzaklık ölçüsü — Bir cins kokulu otun ticaretini yapan. 3: Acun (eski terim) — İnşaatta kullanılan kerestelerden — Almaçlar. 4: Arapçada taç demektir — Sağlam nebatî iplik (iki kelime) — Tersi pencerelerde kullandığımız saydam madde. 5: Yoksulluğun meydana getirdiği durum — Vücudumuzda gıdaları hazmeden ana değirmen — Birlikte doğanlara böyle denir. 6: Etrafı su ile çevrili toprak — Ensiz — Sulak yerleri seven bir ağaç — Müfret (yeni terim). 7: Öğrencilerin çalışma belgesini dolduran — Kemer taktığımız yer — Afrikada bir nehir. 8: Eski uzunluk ölçüsü — Birbirine yapışık — Çivinin açtığı. 9: Beyaz — Temizlik araçlarından — Bir çiçek. 10: Refik — Ana karnındaki çocuk — Şikâr.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Divan şairlerimizden — Pamuk cinsi. 2: İlgili. 3: Engel — Palabıyıkyanın evvelki adı. 4: Tersi vücuttaki duygu organları — Tersi saldırı. 5: Yapan (iki kelime). 6: Bir cins temizleme tozu — Uzak ünlemi. 7: Ümit et — Yerli köpeklere çok takılan bir isim (iki kelime). 8: Ayın Türk bayrağındaki şekli — Farsçada alt demek. 9: Sonradan eklenmiş tren dizisi (iki kelime). 10: Buzdağına çarpıp batan büyük gemi. 11: Yapma. 12: İşleme parası. 13: Vasıtaların gidiş gelişini tanzim etme — Can suyu. 14: Polonyalı — Bir nota. 15: Giden (iki kelime). 16: Lâyık anlamında isim — Keder. 17: Tekirdağının bucaklarından — Tersi sabun yerine kullanılan toprak. 18: On parmaklı uzuv — Sıtmayı geçirir. 19: Bir işe, sanata yeni girenlerin çektiği. 20: Leke — Hane.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	S	İ	P	E	R	İ	S	A	İ	K	A	S	A	T	İ	N	A	L	A	N
2	E	L	E	M	E	■	E	R	B	A	Ş	■	K	A	T	İ	B	E	■	A
3	L	E	T	A	F	E	T	■	A	B	İ	H	A	Y	A	T	İ	Ç	E	N
4	İ	L	E	■	İ	Z	■	A	D	A	■	A	R	■	R	E	D	İ	R	■
5	M	E	K	İ	K	■	K	R	E	D	İ	■	E	V	■	K	E	■	A	K
6	İ	B	A	S	■	T	E	A	T	İ	■	A	T	A	H	İ	■	A	M	A
7	Y	E	L	■	P	İ	R	■	E	L	E	K	■	L	A	M	A	R	İ	N
8	E	T	■	H	A	L	V	E	T	■	M	İ	T	İ	L	■	Ş	İ	L	İ
9	■	■	K	A	L	K	A	N	■	Y	E	D	İ	D	İ	Ş	■	F	■	J
10	İ	K	İ	M	A	İ	N	■	K	E	L	E	B	E	K	■	M	E	T	E

KARİKATÜR

BALIK
YEMEK-
LERİ

Piem.

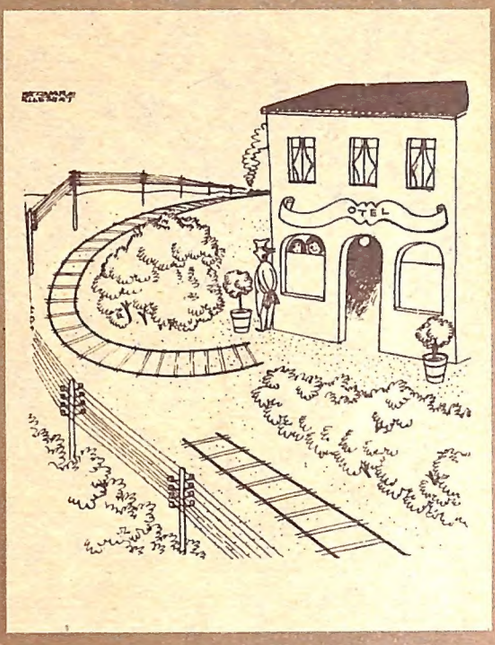
OTEL

1
2
3
TON SMITS

KIRDAR
PSMET

EN YENİ METODLA
YÜZME ÖĞRETİLİR

Hayat

PRİMADONNA AYASOFYA'DA — Onassis'in yatı ile İstanbula gelen ünlü kişiler arasında en önemlisi Maria Meneghini Callas'tı. Yatın ziyareti, 1959 da Brigitte Bardot ile beraber ismi en çok geçen bu kadının resminin tarihî bir İstanbul dekoru önünde çekilmesine vesile oldu. (Fotoğraf : Selçuk Aybatar)